

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata pusmetį:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Apkeičiamą kasių kassakut laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikais adresuokite:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Geguzis & Co.

Represents over 9,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.
Advertising rates on application
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 27

Telephone:
So. Boston 506-M.

SO. BOSTON, MASS. LIEPOS-JULY 1 D., 1925 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston 506-M.

Metai XX

Žemės Drebejimas Sujudino Californiją.

SANTA BARBAROS MIEŠTAS SUNAIKINTAS.

Hoteliai ir bankai paversti griuvėsiais. Nuostoliai siekia \$30,000,000.

Šį panašų Californijoje buvo baisus žemės drebejimas. Santa Barbaros miestas, kuris gulė ant jūros kranto tarpe Los Angeles ir San Francisco, tapo visiškai sunaikintas.

Žemė pradėjo drebtį apie 7 valandą iš ryto. Pirminis šūpas buvo aštrus, bet triobos da negriuvo; tačiau už 15 minučių žemė sušūpavo kaip jūra laike audros, ir tada pradėjo griūti visi mūrai, ėmė trukti vandens rymos ir mieste kilo didžiausia panika.

Žmonės, kurie matė žemės drebejimą San Francisco 1906 metais, sako, kad Santa Barbaros katastrofa buvo daug baisesnė. Jeigu čia nebuvo tiek daug žmonių arba materialiai nuostoliai buvo mažesni, tai tik dėlto, kad visas miestas yra daug mažesnis už San Francisco, bet žemės drebejimas čia buvęs daug smarkesnis.

Pradėjus nuo pat ryto, žemė drebejo per visą dieną. Visas miesto centras dabar guli griuvėsiose. Bankai, hoteliai, klostoriai, bažnyčios, prieglaudos — viskas suliginta su žeme. Didžioji miesto gatvė, State street, per kokią mylią stovi užverstas lauzas. Abiem toms gatvėms pusėm stovėjo daug automobilių prie saligatvių; pradėjus namams griūti, beveik visi tie automobiliai buvo užberti griuvėsiais. Miesto inžinieriaus apskaitymu, nuostoliai sieksia \$30,000,000.

Bet žmonių žuvo palyginamai nedaug. Užmuštų suskaičiuota tik 12, nors sužeistų yra daug daugiau. Gyvųjų nuostoliai buvo nedideli, delto, kad žemė pradėjo drebtį iš ryto, kuomet didžiauma žmonių buvo jau atsikėlus ir spėjo iš namų pabėgti.

Idomus buvo atsitikimas su garsiaja Santa Barbaros misija, kur prasidėjus žemės drebejimui buvo laikomos mišios ir buvo susirinkę nemaža maldininkų. Kuomet žemė susiubavo ir žmonės nusigandę pradėjo bėgti, kunigas pradėjo šaukti juos atgal, sakdamas, kad nereikia nieko bijoti, nes Dievas misiją apsaugosias. Žmonės patikėjo kunigo žodžiams ir nusiramino vėl sėdėti savo vietose. Bet vos tik kunigas atsisuko į altorių, tuojau nūvirto divi didelės šventųjų stovylos ir nukritusios ties jo kojomis subrėžė į šipulius. Po to subrėžė visa trioba ir nugriuvo du bokštai; da to liaus atsiskyrė visa priesakinė siena ir nugriuvo ant kiemo. Maldininkai jau neklausė ką jiems kunigas sakė, tik bėgo savo gyvastį gelbėdami.

PALEIDŽIA 400 PROHIBICIJOS AGENTŲ.

Išdo departamentas nutarė sumažinti prohibicijos armiją. Bus paleista 400 agentų, kurie dabar sėdi Washingtono nieko neveikdami ir ima algas. Prohibicijos vykinimas dabar bus vedamas ne iš vieno centro Washingtono, bet tam tikslui bus paskirta 22 administratoriai, kurie sėdės įvairiose šalies dalyse ir tvarkys šią jovalą tikrai savo distriktuose. Šitie administratoriai samdys 200 generalių agentų, vietoj dabar samdomų 900, ir tie agentai veiks iš savo administratorių ofisų. Ant visų šitų generalių agentų bus vienas viršininkas, kurio ofisas bus Washingtono.

DARYS 400 MYLIŲ I VALANDĄ.

Vokietys vardu Otto A. Koller dabar stato New Yorko orlaivį rengiamoms šių rudenį Pulitzerio lenktynėms, ir jis sako, kad šitas jo orlaivis darys 400 mylių i valandą. Jo motoras turėsias 800 arklių pajėgas. Didžiausio greitumo rekordas padarytas amerikiečių orlaiviu iki šiol yra 266 mylių i valandą. Vokietys žada sumušti šitą rekordą i skutus.

\$10 UŽ PAVADINIMĄ POLICMANO "BOMU."

New Yorko anądien policmanas sulaukė tulį Anną Reif automobilium važiuojant ir pradėjo šturkščiai ją šturmyti už nepaisymą važiuotės taisyklių. Moteris išsivedus pavadinimą "bomu" ir da pridūrė: "Visi policmanai yra bomai, kitaip jie nebūtų policmanais." Policmanas apskundė ją teismui ir teisėjas liepė jai užsimokėti \$10 pabaudos. Moteris užprotestavo, sakydama: "Visam pasauliui nėra tokio policmano, kuris būtų vertas 10 dolerių. Jei norit, 1 dolerį duosiu." Vienok teisėjas pradėjo grąžinti jai kalėjimą, ir ji užsimokėjo \$10.

LIEPĖ NUGINKLUOTI POLICIJA.

Maine'o valstijos gubernatorių įsakė nuginkluoti vieškelių policiją toj valstijoje. Tuo budu 50 policmanų pasiliko be revolverių. Ar bus jiems duoti kitokie ginklai, netiek pavoja, tai kol kas da nežinia. Revolveriai jiems atimti delto, kad šiomis dienomis vienas policmanas nušovė ant kelio visai nekalta žmogų, manydamas, kad jis šmugeluoja degtinę iš Kanados. Yra būvę nereikalingo šaudymo ir kituose atsitikimuose.

PREZIDENTO TEVAS MIRŠTA.

Šiomis dienomis sunkiai apsirgo prezidento Coolidge tėvas ant savo farmos Vermonto valstijoje. Jam buvo padaryta operacija ir kažin ar jis pasveiks.

MONTANOJ DREBA ŽEMĖ.

Pereitoj subatoj Montanos valstijoje pradėjo drebtį žemė. Drebejimas buvo jaučiamas taipgi Idaho, Washingtono ir Wyomingo valstijose. Nedėlioje drebejimas atsikartojo ir buvo jau daug smarkesnis, nors toliaus Montanos nesiekė. Žemė suibavo tiek, kad White Sulphur Springs miestely neliko nei vieno sveikamo: vienu kaminai nugriuvo, kitų sienos sutruko, ir tt. Nuostoliai sieks gal milijono dolerių. Prie to da buvo sužeista 3 žmonės.

LA FOLLETTO TURTA.

Pasirodo, kad mirusis senatorius La Follettas daug turto neturėjo. Judomoji jo savastis apskaitoma i \$29,000, o namai su žeme \$48,000. Bet ant namų yra užtrunkta \$20,000 skolos. Atmokėjus skolą, lieka tik \$57,000. Kiti politikieriai, išbuvę tiek metų senatė, mirdami palieka milijonus. Bet La Follettas buvo teisingas žmogus, su grafteriais nesusidėdavo, kysių neimdavo, ir todėl jis paliko palyginamai nedidelį turtelį. Juk po \$50,000 yra padaręs nevienas lietuvis saliumininkas.

Visą savo turtą La Follettas paliko savo žmonai.

PARDUODA VISĄ MIESTĄ.

Kuomet Wilsono valdžia apskelbė Vokietijai karą, tai ji pradėjo žarstyti visuo menės pinigų be jokios atdairos. Ji pristatė daugybę laivų, kurie niekad nebuvo vartojami ir dabar baigia jau puti. Negana to, tiems darbininkams, kurie statė tuos laivus, ji pristatė daugybę namų. New Hampshire valstijos pajury, netoli Portsmoutho, buvo pastatytas visas miestas, išviso 278 triobos. Šita nauja vieta buvo pavadinta "Atlantic Heights." Bet karas pasibai gė, daugiau laivų nestatoma, ir tie namai pasiliko niekam nereikalingi. Taigi šiomis dienomis valdžia paskelbė, kad visas šitas miestas yra parduodamas iš vertytinių. Su visomis vagystėmis ir sukybėmis, pastatymas šito miesto lėšavo milijonus dolerių. Dabar jis bus parduotas už pusdykį. Vartytinės (okšenas) buvo 30 birželio ir 1 liepos.

4,500,000 BERAŠČIŲ AMERIKOJ.

Valdžios žiniomis, Suvietytose Valstijose yra 4,500,000 suaugusių žmonių, kurie nemoka nei skaityti, nei rašyti. Iš to skaitliaus 1,500,000 beraščių priklauso ateiviams, o 3,000,000 — čia gimusiems žmonėms. Daugiausia beraščių yra tokiose valstijose, kaip Louisiana, kur katalikų bažnyčia ir kunigija yra įsivyravus.

KRATOS SALISBURY BEACH RESTORANUOSE.

Salisbury Beach pajury, kur turtingi amerikiečiai suvažiuoja vasaroti, pereitą nedėdienį valstijos policija iškrėtė 4 restoranus ir radusi svaiginamų gėrimų areštavo 5 žmones.

Nė žingsnio atgal, sako mainieriai.

155,000 VYRU PASIRENĖ KOVON.

Kasyklų savininkai lygiai užsispyrę ir namano pasiduoti.

Kietosios anglies kasyklose ši rudenį laukiama didelio streiko. Dabartinė algos sutartis, kuri buvo padaryta dvejetas metų atgal, baigiasi 31 rugpjūčio, ir tuojau prasidės derybos dėl naujo kontrakto.

Dabartinių laiku daug kasyklų stovi uždaryta, kitos dirba nepilna laika. Kasyklų kompanijos skundžiasi, kad mainierių algos esančios perdidelės ir joms nelieka jokio pelno. Tuo budu yra bendrinama mintis, kad angliakasių algos turi būti numestos, ir jau girdėt kasyklų savininkus agituojant, kad dabartinė angliakasių mokesčiai turi būti numušta nuo 10 iki 20 nuosimčių, kitaip kasyklos turėsiančios visai sustot.

Ką gi ant to sako mainieriai? "Mainieriai nesitrauks nė žingsnio atgal nuo to, ką jie dabar turi iškovoję. Jie gali eiti tikrai pirmyn — ir jie eis, kur tikitai bus galima." Taip pasakė Thomas Kennedy, angliakasių unijos išdinininkas-sekretorius, kuris atvyko i Scrantona, Pa., kur ši panedėlį atsidarė trijų distriktų konvencija.

Šitoj koncencijoje yra atstovaujama 155,000 organizuotų angliakasių, ir čia bus nustatyti unijos reikalavimai, kurie veliaus bus įteikti kasyklų savininkams, kuomet prasidės su jais derybos dėl naujos sutarties.

Angliakasiai netiktai nežada nusileisti savo bosams, bet rengiasi statyti jiems da naujų reikalavimų. Jie žada reikalauti pakelimo algos nuo 10 iki 15 nuosimčių ir grąžinimo "check-off" sistemos. Už šituos reikalavimus angliakasiai yra pasiryžę stoti kovon, ir jei kapitalistai geruoju nenorės jų išpildyti, tai labai gali but, kad ši rudenį anglies laukuose pamatysime didelių mušių.

11 ŽMONIŲ UŽMUSTA DVIEJOSE NELAIMĖSE.

Pereitą nedėdienį ant gelžkelių buvo dvi nelaimės, kuriose žuvo 11 žmonių. Netoli Burlington, Ill., street-karis susikūlė su automobiliu, kuriuo važiuavo šeši žmonės ir visi šeši tapo užmušti ant vietos. Kita nelaimė atsitiko netoli Ashtabula, Ohio, kur ant skerskelio traukinis sudaužė automobilių ir užmušė 5 žmones.

SUZEISTA 27 ŽMONĖS.

Ant Staten Island, netoli New Yorko, pereitą nedėdienį gatvekaris nušoko nuo bėgių ir atsimušė i telefono plieninį stulpą. Šito pasekmėje buvo sužeisti 27 žmonės. Sužeistųjų tarpe yra ir letuviškių vardu, butent Jonas Makola, kuriam buvo nulaužta koja, ir Paulina Raciš, kuriai sužeistos abi dvi rankos.

ISAKĖ AREŠTUOT 175 STREIKIERIUS.

Kanados provincijoje Nova Scotia teismas išleido varantus areštuoti 175 streikuojančius angliakasių, kurie yra kaltinami riaušiu kėlimu. Riaušės kilo delto, kad plieno trustas, kuris valdo tenai anglių kasyklas, išmetė streikuojančių angliakasių šeimynas iš namų ir sustabdė joms maistą. Bado verčiami žmonės pradėjo plėsti trusto sandėlius su maistu. Vietoj nubaudus kapitalistus už nežmoniską elgimąsi su darbininkais, valdžia areštuoja darbininkus.

KOMUNISTAI SUKĖLĖ MUŠTYNES KONVENCIJOJ.

Bostono dienraščiui paduoda iš New Yorko žinia, kad pereitą nedėdienį tenai buvusi kokia tai "Social-Labor" konvencija, kur peržiūrėjus mandatus, mandatų komisijos pirmininkas pranešė susirinkimui, kad 14 delegatų negalima priimti, nes jie esą komunistai. Tuomet komunistai pakėlė lermą ir juos stabdant kilo muštynės. Muštasi kedėmis ir sulaužytų rakandų dalimis. Septyni žmonės buvę sužeisti. Komunistų vadas William Lucu buvo taip audužytas, kad ji reikėjo ligonbutin vežti. Galų gale komunistai buvo pergalėti ir išgrusti laukan. Buvo paimti ir policija, bet areštų nebuvo.

PROHIBICIJOS AGENTAI SUSISAUDE.

Huntington, W. Va. — Valstijos ir federalės valdžios agentai, pasidalyję i du būrius, išėjo čia i kalnus įieškoti degindinarių. Beslankiodami ravinomies vienas būrys susitiko su kitu ir pradėjo šaudyti, manydami, kad susitiko su ginkluotais mumsainieriais. Besišaudant du federalės valdžios agentai tapo užmušti, o trečias sunkiai sužeistas.

APGAUDINĖJA ATEIVUS.

Tamsūs ateiviai, kurie nori įsigauti Amerikon aplenkdamie ateivybės įstatymą, praktiša tukstančius dolerių visokiems apgavikams, sako W. W. Husband, darbo sekretoriaus padėjėjas. Jisai nurodo atsitikimą, kur 120 ateivių, norėdami šitokiu budu įsigauti Amerikon, sumokėjo "agentams" \$18,000, ir Amerikos nepamatė.

REIKALAUJA NACIONALIZUOTI ANGLIES KASYKLAS.

Pramonės Demokratijos Lyga, turėjusi šiomis dienomis savo suvažiavimą Stroudsburge, Pa., nutarė reikalauti Kongrese, kad Amerikos anglies kasyklos būtų nacionalizuotos.

SUGAVO LAIVĄ SU DEGTINE.

New Yorko pakrasty pereitą nedėdienį pakraščio sargyba suėmė skunerį "William A. Morse," kuris gabeno degtinę. Kelios savaitės atgal tas pats laivas buvo sulauktytas ir nubautas \$100 užtai kad nakties laiku žiburių neturėjo.

Amerikiečiai, Ginkim Lietuvos Darbininkų Laisvę.

ATSKIRIA BAŽNYČIA NUO VALSTYBĖS.

Čili respublikoj, pietų Amerikoje, nutarta atskirti bažnyčią nuo valstybės. Planą bažnyčios atskirimui padarė prezidentas Alessandri, o konstitucijos reformų komisija parlamente tą planą užgyrė. Per penkių metų valstybės mokes bažnyčiai da po 2,500,000 pesų, o toliaus visokia pašalpa pasi- baigia.

VENGRIJOJ PANAIKINTAS SLAPTAS BALSAVIMAS.

Reakcijai įsigalėjus, Vengrijoj kas sykis vis daugiau ir daugiau varžoma rinkimų laisvė. Pereitą savaitę parlamentas priėmė naują įstatymą, kuriuo panaikinama jau ir slaptas balsavimas rinkimuose. Tai padaryta delto, kad valdžios šnipai galėtų tēmt, kas už ką balsuoja.

GRAIKIJOJ NUVERSTA VALDŽIA.

Graikijoje įvyko revoliucija. Buvusi vyriausybė tapo nuversta, o jos vieton susidarė militaristų valdžia su generolu Pangalosiu. Militaristų tikslas esąs padaryti Graikiją vyraujančia valstybe Balkanuose, paimti po savo intaka Makedoniją ir Saloniką. Bet tam tuojaus priešinasi Jugo-Slavija, kuri skaito save Balkanų šeimininke. Taigi iš Graikijos perversmo galima tikėtis naujo Balkanų karo.

SAKO, VOKIEČIAI NORĖJO UŽMUŠTI TROCKI.

Maskvoje dabar prasidėjo byla, kurioje kaltinami jo trys vokiečiai, Dr. Karl Kindermann, Max von Dittmar ir Theodor Volscht, norėjusieji užmušti Trockį, Staliną ir kitus bolševikų vadus. Turbut jie buvo senai jau areštuoti, nes yra labai išbalę ir sunykę, kas rodo, jog jie ilgai turėjo sėdėti bolševikų kalėjime.

Patriotai apgavo žmones.

Kuomet Vokietijoje artinosi prezidento rinkimai, tai patriotai išleido žmoniems šitokį skelbimą: "Balsuokit už gen. Hindenburgą. Jeigu jį išrinksite, tai jums bus atmokėti visi kaizerio valdžios bonai."

Kadangi Vokietijoje kiekvienas turi tų bonų prisipirkęs, nes karo metu jie buvo parduodami prievarta, tai žmonės paklausė patriotų (nacionalistų) ir balsavo už Hindenburgą. Bet dabar pasirodo, kad patriotai juos apgavo. Hindenburgas išrinktas, o kaizerio bonų niekas neatmoka. Todėl pereitą savaitę keli šimtai žmonių su tais bonais įsiveržė i Reichstagą ir pradėjo reikalauti, kad nacionalistų vadai paaiškintų jiems, kada jie atiduos jiems pinigų už tuos "popiergalius."

KLERIKALAI GALANDA JIEMS BUDELIO KIRVĮ.

Jie išmetė iš Seimo jų atstovus ir priėmė mirties bausmės įstatymą.

Pereitą savaitę iš Lietuvos atėjo baisių žinių. Prieš žmonių atstovus klerikalai pavartojo ginkluotą spėką Seime. Jie atsivedė tenai ginkluotą policiją ir prievarta prašalino atstovus Bielinį, D-rą Grinį ir Lapinską, kurie gynė Lietuvos piliečių laisvę.

Protestuodami prieš šitą klerikalų smurtą, kiti pažangiųjų partijų atstovai aplėdė Seimo salę.

Pasilikę vieni patį, klerikalai priėmė savo sugalvotąjį "apsaugos įstatymą," kuriuo panaikinama spaudos, susirinkimų ir žodžio laisvė, ir įvedama mirties bausmė kitų partijų žmonėms.

Vadinasi, kunigų klika galanda budelio kirvį susipratusiems Lietuvos darbininkams. Ji rengiasi kalėjimais ir mirties bausmėmis sunaikinti visą opoziciją ateinančiais Seimo rinkimais, kad vėl užtikrintų savo juodajai partijai viešpatavimą.

M. Šleževičius, kuris pereitą savaitę mušė apie tai telegramą, ragina amerikiečius ginti Lietuvos laisvę.

Mes žinom, kad daugiausia už Lietuvos laisvę kovoją socialdemokratai, apie kuriuos spiečiasi visi susipratę Lietuvos darbininkai. Kuomet Lietuva buvo po caro jungu, socialdemokratų kovojo prieš caro valdžią. Dabar, kuomet ant Lietuvos žmonių užgulė klerikalizmo siaubunas, socialdemokratai kelia kovą prieš jį. Ir jie nususks jam sprandą, taip kaip nusuko carizmo drienę. Tačiau šita kova mūsų draugams socialdemokratams bus nelengva, ir jiems reikalinga parama. Taigi dėkime aukų ir remkime juos. Paukavę tiek pinigų ir kraujo kovai su caro valdžia, pakol iškovojome Lietuvos nepriklausomybę, dabar negi duosime šlykščiai klerikalizmo hydrui pasmaugti Lietuvos laisvę.

Dr-gė Dambrauskienė iš Daytono, Ohio, jau prisuntė 1 dolerį Lietuvos socialdemokratams. Kas daugiau?

ARGENTINA DA NEPRIPAŽISTA SIVIETŲ VALDŽIOS.

Argentinos parlamento komisija, kuriai buvo pavesta iširti Rusijos pripažinimo klausimą, dabar patiekė savo raportą, kuriame sako, kad kalbėti apie Rusijos pripažinimą esą dar peranksti. Taigi pasirodo, kad ne vienos tik Suvietytos Valstijos sovietų nepripažįsta.

PARYŽIUJE SUSTREIKAVO LAISKANESIAI.

Paryžiaus laiskanėsiai apskelbė streiką, reikalaudami užsivilkusios savo algos.

APŽVALGA

NENORĖJO SKIRTIS NUO RUSIJOS.

Musiškiai klerikalai šiandien stotasi dideliais patriotais ir meluoja žmonėms, buk jie, klerikalai, yra daugiausia kovoję už Lietuvos nepriklausomybę.

Tai yra begėdiškas melas. Nes kuomet Rusijos viešpatavo caras ir kuomet socialistinio nusistatymo musų inteligentija dirbo kad caro jungą nuo Lietuvos nuvertus, tai musų jėgamsčiai, kurie dabar dedasi tokiais dideliais „patriotais“, stojo už caro valdžią.

Kunigai Maculevičius, Dambrauskas (Jakšas) ir Bučys tuomet parąšė krikščionių demokratų programą ir paskelbė ją savo organo „Draugijos“ 1-mame numery, 1907 metų. Šitoj programoj jų tuomet buvo štai koks pareiškimas:

„Aiškiai pasakome, kad nuo Rusijos skirtis neketiname. Nors tas ir be pasakymo žinoma, bet stambiais žodžiais tai reiškiamo, idant musų priešinkai negalėtų mums išimti net, buk mes norime skirtis.“

Tai ve, kaip šitie veidmainiai „kovojo“ už Lietuvos nepriklausomybę! Jeigu revoliucija nebūtų caro nušlavusi, tai jie ir šiandien garbintų Lietuvos budelį.

PAŽANGŲ ATSTOVAI APLEIDO LIETUVOS SEIMĄ.

South Bostono „Sandaras“ pereitą savaitę gavo nuo p. Šleževičiaus iš Kauno šitokią telegramą:

„Kovoje dėl spaudos, susirinkimų laisvės Seimam buvo įvesta policija, kuri prievarta išvedė iš Seimo salės daktarą Grinį, Lapinską, Bielinį. Visa opozicija protestuodama apleidė posėdžių salę. Krikščionys vieni naktį trimis skaitymais priėmė spaudos, susirinkimų laisvės varžančius, mirties bausmę įvedančius įstatymus. Kas myli Lietuvą, pakelkime protesto balsus prieš krikščionių žiaurią reakciją...“

Tas reiškia, kad Lietuvoje prasideda klerikalų diktatura. Opozicijos atstovai Seimą turbūt jau nebegrįs.

ISIGALĖJO KUNIGAI IR PROSTITUCIJA.

Išvyravus Kaune kunigų valdžią, kartu pakilo ir ištvirkimas. Kaune dabar prostitucija tiek išsiplėtė, kad paprasti restoranai virto paleistuvybės urvais. Tik pasiklausyk, ką rašo „Rytas“ 101-mame numeryje:

„Paskutiniuoju laiku pasirodė Laisvės Alejoje ir kitose gatvėse šilkais apsirežiusios naujo izraeliško tipo prostitutės. Jos užkabina praėjusius net dienos metu kviesdamos vyryrus į Kauno garsius restoranus — atskirus kabinetus. Tiek jų daug prisėjo, kad nekaltiausias praėjusius metasi į akis. Patyrinęs dalyką, pasirodo, kad šios prostitutės atvyko iš Rygos ir Vokietijos litų pasirinkti ir bakterijų pasėti. Kartu reikia pažymėti, kad kai kurie restoranai pavirto visai į prostitucijos namus įtaisdami atskirus kabinetus porėlėms. Kiek tekė girdėti, tai patys restoranų savininkai kviečia prostitutės iš Rygos ir Vokietijos į savo restoranus. Laikas būtų labai budėti, kad musų fauta nenuodytų bauriausiais nuodais. Su širdgela taip pat tenka atsiliepti, kad musų Kauno kriminalinis punktas, matyt, nebebudriai sėka ir Klaipėdos gatvėse, tos nuolatinės bacilų lėkšės gyvenimą. Tenai dabar dedasi nebūti dalykai! Kur

seniau nedrįsdavo išeiti į gatvę prostitutė priešvakary, dabar dienos metu negalima praeiti.“

Na, o jeigu šitaip kalba apie katalikišką miestą pačių kunigų laikraštis, tai jau turi but labai bloga. Kur gi tuomet ta „krikščioniškoji dora“, apie kurią bažnyčios vadai taip daug šneka?

SOCIALDEMOKRATŲ INTERPELIACIJA ATMESTA.

Socialdemokratų buvo įnešę Lietuvos Seiman interpeliaciją dėl klerikalų valdžios sauvalės, bet klerikalai interpeliaciją atmetė. Interpeliacijos priimtinumą gynė socialdemokratas Markauskas. „Lietuvos Žinios“ sako:

„Markauskas gausiais faktais įrodė, kad policija nesilaiko įstatymų, laužo konstituciją, neteisėtai veikia karo cenzūra, kuri net išbraukia žodį „kunigas“, kaip pavojingą valstybei, kad mingus uždaro už siuos posakius: „Lietuvos Respublika virto kunigo Vailo-kaicio parapija, o federantai — jos zakristijonai“, kad spaudos laisvės pas mus nėra, kad spauda persekiojama už žalingą pakraipą, kas atsirugsta caro laikais plačiai žinomu „zavrendimo napravelnieje“ ir tt.“

„Vienu žodžiu ats. Markauskas tiek iškėlė neteisėtų k. d. bloko pastatų Vidaus Reikalų Ministerio agentų darbų, kad krikščionys nebedavė ats. Markauskui baigti kalbos.“

Ir klerikalų balsais interpeliacija buvo atmesta.

„TĖVYNĖ“ NEUŽDRAUSTA?

Chicago klerikalų organas „Draugas“ rašo, kad „Tėvynė“ nesanti Lietuvoje uždrausta. Lietuvos cenzūra sugrąžinusi kelis „Tėvynės“ egzempliorius, uždėdama ant jų antspaudą „draudžiama“, delto, kad į tuos egzempliorius buvusi įvytiota komunistų „Laisvė“ ir „Vilnis“.

Šitą atsitikimą „Draugas“ aiškina taip: Komunistų laikraščiai Lietuvoje yra uždrausti. Taigi, norėdami apgauti cenzūrą, komunistai vnyioja savo literatūrą į kitus laikraščius ir siūnčia juos į Lietuvą paslėpti. Šitą atsitikimą jie buvo panaudoję savo kamufliažui „Tėvynė“. Bet cenzūra užuodė komunistų laikraščius ir sugrąžino visą siuntinį. Nors siuntinys buvo išsiųstas kokio nors komunisto, bet kadangi siuntėjas sava adresu ant siuntinio nepadėjo, tai paštas pristatė tą siuntinį į „Tėvynės“ ofisą.

ŠOKT IR BUČIUOTIS NĖRA PRASIZENGIMAS.

Šokt ir bučiuotis su kito vyro pacia nėra joks prasižengimas ir nesudaro pamatinio persikysimui. Jaunos merginos taipgi gali pasilinksminimo vakarėliuose šokti su vyrais, bučiuotis ir gerti „cocktailius“, ir buti nekaltos.

Toki nuosprendį padarė New Yorko vyriausiojo teismo (Supreme Court) teisėjas Ford.

Tuli žmonės labai klaidingai aiškina šau moterų elgimąsi, sako šitas autoritetas, ir jis priduria:

„Bučiniai šiandien nėra toks baisus dalykas, kaip senovės budavo. Net kito vyro pacios pabudavimas nėra joks prasižengimas persikysimui (is not divorce evidence). Jeigu jauna moteris būtų pamatyta seniaus taip elgiantis, kaip šiandien,

tai ji būtų išvyta iš draugijos (ostracized). Bet šiandien taip nėra. Mes, seni žmonės, turim suprasti, kad papročiai mainosi.“

Teisėjas Ford sako, kad jo paties dukteris pareina iš pasilinksminimo vakarėlių ir pasakoją apie gėrimą „cocktailių“ ir bučiavimą su vyrais, bet aš žinau, jis sako, kad jos yra doros ir nekaltos mergaitės.

MIKUCKIS GALI LIKT PREZIDENTU.

Kas yra Mikuckis? Tai yra žmogus, kuris mėgsta daug gerti ir skandalus kelti. Budamas anuomet Kauno komendantu, jisai pasigėręs nušovė del kokios tai paleistuvės jauną fabrikan-tą Diršę.

Kitur toks žmogžudys būtų pakartas. Bet Lietuvoje komendantams įstatymų nėra. Lietuvoje Mikuckis nebūvo nei teismam patrauktas. Vietoj to, jis buvo pakeltas į kalėjimo viršininkus.

Dabar šitas istvirkėlis įtaisė kitą skandalą. Nuvykęs su savo sėbrau pas tulą dvarponį pradėjo girtuokliauti ir prikišo prie mokytojo Ramanausko, turbūt irgi del moterų. Ramanauskas besigindamas užpuolė Mikuckį peršovė. Mikuckio sėbras taipgi gavo šūvį į šonkaulius.

Ar supras dabar Lietuvos valdžią, kad laikyti tokius žmones laisvėj yra gėda valstybei ir pavojus visuomenei? Mes abejojam. Už vieną skandalą Mikuckis buvo paskirtas kriminalio kalėjimo viršininku. Dabar mes nesistebėtume, jei jis būtų paskirtas Lietuvos prezidentu.

JOKUBYNAS NEBUS „SANDAROS“ REDAKTORIUM.

„Keleivyje“ buvo savo laiku rašyta, kad sandariečių suvažiavimas paluosavo dabartinį „Sandaros“ redaktorių Tulį, o jo vieton išrinkimo ir kelti jame triukšmą, kuomet Michelsono kalbos ramiai klausėsi apie 500 žmonių. Apart to, po Michelsono dar būtų kalbėjęs ką-tik iš Lietuvos atvažia-

Clevelando „Dirva“ dabar praneša, kad Jokubynas rezignavęs iš „Sandaros“ redaktoriaus, dar tos vietos neužėmęs. Taigi išrodo, kad Tulys ir toliau turės sandariečių organą vesti.

KAUNO UNIVERSITETO VALDYBA.

Laikraščiai praneša, kad Kauno universiteto valdyba ateinantiems metams susidarė iš pažangių žmonių. Rektorium esąs išrinktas d-ras Avizonis, jo padėjėju Biržiška, o universiteto sekretorium Mačys.

Dabar universiteto rektorium buvo tvorų ardytojas kun. Bučys.

PAGALIOS SUSIDARĖ BELGIJOJ KABINETAS.

Išbuvus 10 savaitių be jokio kabineto, Belgija pagaliau susilaukė koalicinės ministrų, kurion įneina 5 socialistai, 5 katalikai ir 2 liberalai.

Užsienio reikalų ministrum bus socialistas Vandervele.

Dailės ir mokslo — socialistas Huysmans.

Susisiekimo — socialistas Anseele.

Viešųjų darbų — socialistas Laboulle.

Pramonės ir darbo — socialistas Wauters.

Katalikams teko šios ministerijos: ekonomijos, justicijos, finansų, žemdirbystės, persikysimui (is not divorce evidence). Vidaus reikalų ir krašto apsaugos ministerijos pavestos liberalams.

„Sandaros“ Redaktorius — Falsifikatorius.

„Sandaros“ redaktorių p. Tulys, ant žut-but, įsigėdė primesti socialistams falsivų pinigų dirbėją p. Račį. Neturėdamas tam prirodymų, jis daro falsifikacijas ir jomis bando paremti savo negudrų įsišokimą. „Sandaros“ No. 26 p. Tulys savo „Apžvalgoje“ rašo:

„...anais metais buvo daug rašyta, kad buk So. Bostono Sandariečiai išardę „Keleivio“ štabo prakalbas, tai tose prakalbose turėjo socialistams kalbėti ir minimas Račys. Prakalboms pakrikus, antras „Keleivio“ redaktorių p. Neviackas, esąs pareiškęs, Sandariečiams, kad, girdi, nėra tiek daug svarbu, kad p. Michelsonas ir kiti vietiniai socialistai negavo išdrošti ant Sandariečių spychius. Bet svarbu yra tame, kad ve iš Lietuvos atvažiavęs profesorius, socialdemokratas Račys negavo progos pakędenti Sandariečių bei Valstiečių Liaudininkų kalio.“

Tai yra falsifikacija nuo pirmo žodžio iki paskutinio. Nieko panašaus aš nesusandariečiams pareiškęs. Ant kiek aš tą incidentą pamenu, tai esu pasakęs kaip tik priešingai.

Kuomet sandariečiai triukšmadariai išardė socialisto prakalbas, tai tą patį vakarą susitikęs kai-kuriuos pažįstamus sandariečius už tai apibariau. Jie teisingo savo pasielgimą tuomi, kad Michelsonas, laike kurio prakalbos sandariečiai sukelė triukšmą, esąs Lietuvos priešas, socialistas ir jiems nepakenčiamas žmogus. Aš tada jiems atrėžiau: „Vyrai, nesiteisinkit: jūs pasielgėt netik nekultūriškai, bet staciai kiauliškai. Jeigu Michelsonas ir yra jums nepakenčiamas žmogus, tai visgi jūs neturėt tiesos ateiti susiorganizavę į svetimą susirinkimą ir kelti jame triukšmą, kuomet Michelsono kalbos ramiai klausėsi apie 500 žmonių. Apart to, po Michelsono dar būtų kalbėjęs ką-tik iš Lietuvos atvažia-

ves mokytojas Račys, kuris nėra socialistas. Ir ot, per jūsų triukšmą publika negavo progos išgirsti p. Račio prakalbos, kuri gal būtų buvusi labai įdomi.“

Tai šitaip, maž-daug, aš tada pasakiau sandariečiams. O žiūrėkite, kaip p. Tulys mano kalbą sufalsifikavo.

Ponas Račys falsifikavo. Suv. Valstijų pinigus ir užtaisėdė ant kriminalistų suolo. Už savo prasižengimą jis bus tinkamai nubaus-tas.

Ponas Tulys yra taip-pat falsifikatorius. Jis falsifikuoja ne pinigus, bet svetimias mintis.

Ar nubaus sandariečiai savo redaktorių už jo daromas falsifikacijas?

J. Neviackas.

Skaitytojų Pastabos.

Mūsų sandariečiai visuomet pasigiria, kad jų „partijos“ platforma esanti tokia plati, kad visa lietuvių tauta galinti lengvai ant jos sustilti, ir vienas antram niekuomet ant korno neužsis-tos. Nuomonės nėra varžomos, vieni eina į bažnyčią, antri šunis karia ant tikėjimo ir bažnyčios. Politiškam klausime neturi nei mažiausio nusistatymo: kiekvienas balsuoja už tos partijos kandidatą, kuri jo interesams geriausia atitinka. Šitokią palaidos nuomonės žmonių grupę negalima vadinti partija arba organizacija. Yra tai niekas daugiau, kaip tik čainiškas „ciap-su.“

R. Mizara, kuris M. Pet-rausko „respublikoj“ bulves skuto ir su tos „respublikos“ katinu kartu poteries kalbėjo, dabar mokina komunistus poteriaut „Lenine musy“ ir tt. Tai vistik padaryta progresas toliau, negu buvo manyta.

Kaip sau norit, bet kuomet pamastai, kad tokie vyrai, kaip R. Mizara ir Tulys redaguoja laikraščius, tai darosi juokas ir piktas. Juoktis reikia iš juodviejų kvailumo, o pykti tenka už demoralizavimą žmonių.

Kazys.

Kaip Lenkai Sunaudoja Amerikos Paskolą.

Lenkai savo sargybas Lietuvos pasieny nuo šio pavasario didina ir didina. Ten, kur pereitais metais buvo 3 žmonės, šiemet stovi 10; kiekvienas toks sargybos bursy nuo šių metų pavasario apginkluotas kulkosvaidžiu ir padidintu rankinių granatų skaičium; dabar visi buriai tarp savęs, su užpakaliu ir net su savo „postais“ yra jungiami telefonų linijomis. Naktimis dažnai daromi mėginimai, kurių metu po keletą valandų sądoma, matyt, visai neatsižvelgiant išaikvojimo sovinių skaičiaus; ne kartą tos sargybos pereina į mūsų pusę, apsiginklavę nuo galvos ligi kojų ir čia padaro „saudymų“. Toks lenkų sargybos elgesis turi tikslą terorizuoti vietos gyventojus, kuriems lenkų tyčiojimas iš mūsų krašto, jo laisvės varžymas ir lenkų ukiškasis šeiminkavimas yra įgrišęs ligi gyvo kaulo.

Toliau nuo sienos Vilniaus kraštas yra prigrustas kariumenės, nuolat kilnojamos šen ir ten. Yra sudaryti tam tikri „lekianti būriai“, kurių uždavinys yra skraidyti po neramesniasias vietas krašte, sustoti pas įtariamus nepalankume lenkų okupacijai asmenis, daryti jiems visokeriopos žalos ir alinti jų gyvenimą.

Krašte po miestelius be to dar yra sustiprintų raitosios ir pėsčiosios policijos būrių, kurių yra toks pat tikslas. Ten, kur dar caro laikais buvo 1-3 policininkai, dabar yra 20-30 lenkų policistų. Renkama tie policistai iš palaidžiausio lenkų miestų

gaivalo ir aiškių kriminalistų, ypač pasižymėjusių žmonių kankinimu ir net žmogžudystėmis — tokiems duodama pirmenybė.

Kiekvieną priesingą lenkų okupacijai gyventoją tie lenkų valstybes sulai apkaltina bolševizmu, suima, varinėja po šaltasias, kankina ir muša, kad prisipažintų „bolševiku“ esąs ir kad tuo būdu galeitų prieš tuos nelaiminguosius užvesti bylą.

Tokių bylų buvo užpėreitais ir pereitais metais ir ruošiami siemet. Lietuvių tokių didesnių bylų jau buvo dvi, dabar dar viena ruošama. Gudų bylų buvo 3 ir ruošiami dvi, ukrainiečių tik vienais šiais metais buvo 4, o ruošiami dar tiek. Tose bylose kaltinamųjų kartais yra ligi 1,000 žmonių.

Vilniaus krašte, Gudijoje ir Ukrainoje skubotai statomos kareivinės, karo sandėliai ir kalėjimai. Karo sugriautų lietuvių, gudų ir ukrainiečių sričių lenkai visai nesirūpina atstatyti, bet atvirkščiai, rupinasi dar labiau sugriauti, kad būtų visai išnaikinti tų tautybių žmonės. Ir tokių karo nuostolių sričių gyventojus apkrastė mokesniais nuo durų, langų, šunų, kačių ir kaminių. Visi surinktieji tokių būdų pinigai eina lenkų karo mašinerijos, pamyvusios visas žmogaus teises, laikydami juos sustiprintų raitosios ir pėsčiosios policijos būrių, kurių yra toks pat tikslas. Ten, kur dar caro laikais buvo 1-3 policininkai, dabar yra 20-30 lenkų policistų. Renkama tie policistai iš palaidžiausio lenkų miestų

tuviškų tam tikslui žodžių. Pavyzdžiui, tamsta, tamstienė, tamstaitė, arba viešpatė, viešpatienė, viešpataitė. Jei visi lietuvių redaktoriai ir rašytojai pradėtų šituos žodžius vartoti, tai greitai prie jų priprastume.“

Redakcijos atsakymas. — Musų kalba, kaip ir kitų tautų kalbos, vystėsi per šimtus ir tūkstančius metų, todėl pakeisti ją į keliatą metų būtų negalimas daiktas, kaip lygtai, negalimas būtų daiktas pakeisti tautos papročius ir kultūrą į trumpą laiką. Bet mums rodo, kad nėra nei reikalo musų kalbą keisti. Daryti šitokią reformą, kaip musų Višnius norėtų, tai būtų netaisyimas, bet gadinimas kalbos. Lietuvių kalba tuo, ir yra geresnė už kitas kalbas, kad ji daug lankstesnė. Viena žmogaus pavarde mes galim pasakyti, kokios tas žmogus lyties ir net kokio jis mizias ar šeimyninės padėties. Jei mes pasakysim, kad pas mus vakar buvo Klaipėdukas, tai jis tuojaus žinosite, kad mes kalbam ne apie senį Klaipėdą, bet apie jo vaiką; o išgirdę pavarde Klaipėdaitė, jūs tuoj žinot, kad tai yra Klaipėdų dukte. Bet jeigu anglas jums pasakys, kad pas jį vakar buvo Smith, tai iš to jūs nežinosite, kas tas Smith perversas: jis gali but senas žmogus, gali but vaikas, ir jis taip jau gali but moteris kaip ir mergina. Todel angliui ir prieina vartoti prie kiekvienos pavardės priedėli „Mr.“ „Mrs.“ arba „Miss.“ Kitaip negalima būtų jo kalbos suprasti. Mums gi tokie „pagražinimai“ nereikalingi, nes musų kalba ir be to aiški.

Norėtų Reformuot Lietuvių Kalbą.

Vincas J. Višnius rašo mums iš Brooklyno:

„Gerbiamoji „Keleivio“ Redakcija! Aš čia norėčiau paklausti jūsų keliatą klausimų ir paprašyti, kad jūs duotumet per „Keleivį“ atsakymą.“

„Kodel pas mus pavardžių vartojimas nėra taip sutvarkytas, kaip pas svetimačius? Pavyzdžiui, pas amerikiečius ta pati pavardė vartojama tėvui, motinai, dukteriai ir sunui, tiktaip pridėdama „Mr.“ „Mrs.“ arba „Miss“, kas parodo, ar duotoji pavardė atstovauja vyrą, moterį ar merginą. Tuo tarpu, gi pas mus keičiama visa pavardė. Jei vyras vadinasi Antanas Klaipėdas, tai jo pati bus Klaipėdienė, sunus — Klaipėdukas, o dukte — Klaipėdiukė ar Klaipėdaitė, tartum ne tos pačios šeimynos nariai.“

„Kodel lietuviai negalėtų įvesti tokio pavardžių vienodumo, kaip pas svetimačius? Juk pas mus yra priežodis „tamsta“, taigi galėtume tikrai šitą priežodį linksniuoti, o pavardes paklikti čylybė. Vyrai galima būtų sakyti: Tamstas Klaipėdas arba T-tas Klaipėdas; jo moteriškei — Tamstienė arba T-nė Klaipėdas, o merginai — Tamstaitė arba T-tė Klaipėdas. Sunus galėtų vadintis taip kaip ir tėvas.“

„Aš nesakau, kad mums reikėtų priimti tokius titulus, kaip „ponas“, „ponia“ ir „panaitė“, kuriuos musų juodieji klerikalai ir dvarponiai yra pasiskolinę iš lenkų. Tai yra gryni lenkų titulai, lai jie juos ir vartoją. Pas mus yra grynų lie-

Pavėksienis parodo ishes ant senatoriaus La folletto kuną iš Washingtono rezide neijos. La Follettas tapo palaidotas Madison, Wisconsin.

Kas skaito ir rašo,
Tas duonos neprašo.

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas nieko neveikia,
To niekas nepeikia.

PITTSBURGH, PA.

Visokios žinios iš Pitts-
burgh'o padangės.

Gegužės 30 d. Pittsburgho Lietuvių Kapinių Draugija turėjo parengusi balių L. M. D. svetainėje. Baliaus buvo sekmingas, nors toje dienoje buvo daug piknikų rengiama, bet piknikai nei kiek neužkėlė kapinių baliui, nes Pittsburgho lietuviai remia visus kapinių parengimus. Gerai ir daro. Pittsburgho Lietuvių Kapinių Draugija jau turi savas išmokėtas kapines, prie to turi jau ir izde kelis tukstančius dolerių. Už tuos pinigus manoma įtaisyti kapines keliai.

Pittsburgho lietuvių kapinės yra laisvos. Jose laidojami taip katalikai, taip bedieviai ir visi išsitenka jose. Nors Rymo kunigai ir draudžia savo parapijonus nuo šių kapinių, bet jų draudimas mažai ką užkerta kapinėms, nes lietuviai geriausiai myli laisvą lietuvų kapinę, negu eiti ant "burdo" pas palikus arba pas airišius, nes lietuvų rymonių parapijos nei viena Pittsburghe neturi savo kapinių, o kamininkauja ar tai pas airišius, ar tai pas palikus ir už prasičiausias vietas turi gana brangiai mokėti. Pittsburgho lietuvų kapinėse nereikia tiek brangiai mokėti ir galima pasirinkti gražesnę vietą, todėl daugumas lietuvų turi nusipirkti lotus už gana prieinamą kainą.

Pittsburgho lietuvų kapinės yra kontroliuojamos direktorių išrinktų Draugijos visuotinam susirinkime. O Kapinių Draugijos visuotinę susirinkimą sudaro Pittsburgho klubai ir pašalpinės draugijos, kurios yra prisidėjusios prie kapinių nupirkimo. Kapinių draugijos valdyba tarnauja be jokio užmokesčio, todėl kapinėms ir sekasi.

Bolševikų "devynakės" Pruseikos prakalbos.

Gegužės 30 d. Pittsburgho bolševikai buvo surengę pikniką Alwyno parke ir buvo parsikvietę iš Brooklyn'o vyriausiąją savo "devynakę" Pruseiką pasakyti prakalbą. Rengdamiesi prie to pikniko garsino kiek tik druti ir manė, kad jie kalnus suvers, o kaip reikia, tai visai nekas išėjo. Žmonių susirinkimo neperdaugiau, ir tie patys dar prieš vakarą išvažinėjo kitur. Pruseikai pradėjus sakyti "spyčių" mažai kas jo klausė ir jis, matydamas, kad mažai kas jo klausia lietuvio spyciaus, pradėjo rusiškai kalbėti. Pradėjus rusiškai kalbėti lietuviai privertė muzikantus gražiti ir tokiu būdu nutraukė Pruseikos spycių. Taigi iš didelio debeso mažas lietus buvo.

Kun. Kazėnas pasinaudojo Dzimdzi-Drindzi išgarsinimu.

Pittsburghe buvo laukiama Dzimdzi-Drindzi artistų ir pagal laikraščių pranešimą, jie turėjo čia būti 26 ir 27 d. gegužės. 26 d. turėjo vaidinti ant Soho L. M. D. svetainėje. Čia vakarą jiems rengė sandariečiai. 27 d. gegužės jie turėjo pasirodyti South Side. Ten jiems vakarą rengė kun. Kazėnas sv. Kazimiero svetainėje. Kazin kas tokio tarp rengėjų įvyko, kad Dzimdzi-Drindzi atšaukė jiems rengiamus vakarus, pareikšdami, kad nevažiuos į Pittsburghą, nes čionai kaip vieni jiems rengia vakarą, tai kiti esą priešingi ir jie nemana, kad taip rengiant bu-

tu pasekmės... Na ir neatvažiuo. O pittsburghiečiai sulaukę garsintų dienų ėjo pažiūrėti to garsiojo Dzimdzi-Drindzi, kas ant Soho, kas ant South Side, kur kam buvo parankiau. Sohiskiai atėję prie svetainės durų randa svetainę uždarytą. Sužinoję, kad Dzimdzi-Drindzi čia nėra, grįžo namo. O South Sideiskiai atėję prie Kazėno svetainės rado duris adaras ir suėję į svetainę laukia Dzimdzi-Drindzi pasirodant. Bet vietoje Dzimdzi-Drindzi kunigas Kazėnas pradėjo kalbėti garsųjį kartu su inžinieriu kuniga Garmu. Kunigas Garmus pasiūpęs ant pagrindų kaulino aukų seserų vienuolynui. Pasiūpęs, kad kun. Kazėnas yra gudrus biznierių ir moka visas progas išnaudoti savam biznui.

Pittsburgho dainininkas Al. Sadauskas vyksta Italijon.

Teko sužinoti, kad Pittsburghiečių gerai žinomas dainininkas A. Sadauskas iš McKees Rocks vyksta Italijon lavinti savo balsą. Turbut vyks pas Butėną, nes juodu su Butėnu yra geri draugai ir Butėnas jam patarė vykti Italijon. Laimingas kloties jaunam mūsų dainininkui.

Kipias.

SAGINAW, MICH.

Vaikas užpuolė mergaitę.

Birželio 5 d. čia buvo nepaprastas atsitikimas lietuvių namuose. Viena moteris, kuri išleidavo dienomis dirbti, palikdavo savo 3 metų amžiaus mergaitę pas kitus lietuvius. Pas tuos lietuvius buvo 10 metų amžiaus vaikas. Taigi minėtą dieną tas vaikas užpuolė tą mergaitę ir nuplėšęs nuo jos drapanaites pradėjo ją koneveikti. Ir jis taip ją sužeidė, kad maziukė paskui sutino ir buvo sustojęs šlapumas. Reikėjo šaukti daktarą ir vos tik pasisekė išgelbėti mergaitės gyvastį. Vaikai bėdos užtai nebuvo.

A. L.

MONTREAL, CANADA.

Atsakymas "Darbininko" korespondentui.

Noriu pasakyti, jog šv. Kazimiero parapijoje reikalai stovi visai kitaip, negu "Darbininko" korespondentas Pastumdėlis aprašė. Prie kun. Vanago parapijoje buvo gera tvarka, bet atvykus kun. Dakniui visa tvarka iš-kriko. Kun. Daknis buvo sukvietęs parapijos mitingą šiais metais, bet mitingas buvo be pasekmių. Dalykas tame, kad kunigas pasikvietė į mitingą policiją ir norėjo parapijonus išgąsdinti, kad šie klausytų kunigo ir išrinktų jam tinkamą komitetą, bet parapijonai kunigui pasipriešino — jie išvyjo policiją ir patys išrinkė. Tokiu būdu mitingas liko be pasekmių.

Praslinkus apie porai mėnesių kunigas ir vėl kvietė parapijonų mitingą, kuris ir vėl buvo be pasekmių. Kunigas susiėjo su savo gospadinėmis ir išrinko komitetą, o bažnyčioje paskelbė, kad, girdi, vyskupas išrinko komitetą. Nekurios moterėlės tam ir patikėjo.

O kaslink parapijos pikniko, tai Pastumdėlis melavo, nes gegužės 24 d. nebuvo jokio pikniko. Taipgi Pastumdėlis melavo ir kaslink keleivių ir naujieniečių, sakydamas, kad jie prilipo liepto galą ir traukiasi iš Montreal. Turiau pasakyti, kad keleivių ir naujieniečių skaičius čia smarkiai auga ir taip atrodo, kad Pittsburghas, nes čionai kaip vieni jiems rengia vakarą, tai kiti esą priešingi ir jie nemana, kad taip rengiant bu-

Parapijonas.

BALTIMORE, MD.

Šis-tas iš rubsiuvių gyvenimo.

Birželio 16 d. lietuvių prosytojų 242 skyrius laikė pusmetinį susirinkimą. Iš pranešimų pasirodė, kad Baltimorėj rubsiuviai mažai dirba, ir jeigu kurie dirba, tai visai pigiai apmokami už darbą. Buvo laikai, kad rubsiuviai daug geriau užsidirbdavo negu dabar.

Aptarus skyriaus reikalus buvo paduota rezoliucija prisiūsta iš 54 skyriaus Brooklyn, N. Y. Rezoliucija didžiama balsų priimta ir nartata parašyt "Darbo" redaktoriui papeikimas už netalpinimą "Darbe" jam neprielankių korespondencijų ir už kurstymą prie mastyti vienų unijos narių prieš kitus. Papeikimą parašyti pavesta skyriaus komitetui.

Kada unijos organą "Darba" redagavo Poška, tai komunistai sielėjosi, kad kaip nors jį išmetus iš redaktoriaus vietos. Nors V. Poška buvo daug tinkamesnis redaktorius už p. Pruseiką, bet Poška nesoko pagal Maskvos smuklą. Už tai reikia kaltinti unijos narius, kad davė komunistų klikai unijoj saivaliuti. Dabar jau pamatė, kad veidmainiams negalima duoti pasitikėjimo ir todėl chiegiečiai ir brooklyniečiai išslėvė juos iš skyriaus valdybų vietų. Jeigu unijos nariai būtų nesnaudę tuo laiku, kaip komunistai atakavo redaktorių V. Pošką, tai jiems (komunistams) nebūtų buvę progos įstatyti tokį veidmainį, kaip Pruseiką. Užtai at-eityje, draugai unijistai, dabokytės, kad nepatektų tokie beprincipiai politikieriai į unijos atsakomingas vietas. Priklaupt prie organizacijos ir nesirupint jos gyvavimu — tai vėrciau visai nepriklaupt. Dabar daug daroma užmetinėjimų ant centro valdybos, bet kaip buna rinkimai, tai tik mažuma narių dalyvauja balsavimuose. Reikia taisyti viso biznio vedimas, kad būtų galima sučedyti unijos pinigų. Nereikia niekinti uniją, bet reikia svarstyti dalykus rimtai, kaip būtų galima sumažinti bereikalingas išlaidas. Mano supratimu, tai vieno dolerio mėnesinių duoklių dabartiniu laiku pilnai turėtų užtekt. Perdaug eikvojama pinigų iš paties centro. Taip-pat nesi-

gaili unijos pinigų ir vietiniai Joint Boardai. Aš čia pabriešiu tikrai kaip pavyzdį iš Baltimorės. Musų mieste laikoma 5 biznio agentai, vienas menedžeris ir organizatoriai. Na, o unijoj dabartiniu laiku priklauso 5 ar 6 tukstančiai narių ir tai labai abejotina skaitlinė. Del tiek narių pilnai užtektų 3-jų biznio agentų (delegatų). Prie to būtų galima vengti ir kitokių išlaidų. Nuolat kelti nariams mėnesines duokles labai kenkia pačiai organizacijai. Nariai mažai uždirbdami nenori mokėti nei dabar nustatytų duoklių, o čia dar vis raginama daugiau mokėti. Paties centro taipgi perdaug eikvojama pinigų bereikalingai. Paveizdan tokiems organizatoriams kaip Jan-kauskas ir kitiems mokama didelės algos, o tokie organizatoriai daugiaus demoralizuoja uniją, negu organizuoja.

Sitą mano pakeltą klausimą turėtų visi unijos nariai pagvilinti. Be organizacijos būti negalima, bet jeigu nariai ir toliau taip bus apskunkinami mokesčiais, tai organizacija retės. Tai tiek apie uniją.

Baltimorėj ir apelinkeji labai sausa, lietus jau kokios 3 savaitės nebuvo. Išdžiuvo daržovės ir žolė.

Lietuvis prigrėdė upę.

Birželio 7 d. Mally Creek buvo Lietuvių Svetainės Bendrovės parengtas piknikas. Besimaudant upęj pri-gimę K. Natkevičius. Paliko šeimyną dideliu nuliudime. Plačiau nieko negaliu apie velionį parašyti.

Baltimorietis.

PHILADELPHIA, PA.

Atsaukimas.

Jau bus pora mėnesių tam atgal, nepamenu kokiam "Keleivio" numeryje buvo rašyta, kad lietuvis S. T. barzdlaskutis buvo susirgęs proto liga, ir buvo paimtas į pamišėlių namus. Bet dabar pasirodė, kad tas buvo netiesa. Tiesa, S. T. buvo susirgęs, bet ne proto liga. Pats mačiau daktaro liudijimus, kad S. T. sirgo plaučių uždegimu, ir dabar jau yra pilnai sveikas.

Kadangi S. T. yra geras barzdlaskutis, tad patarčiau lietuviams pas jį lankytis.

Ašerukas.

CHICAGO, ILL.

Rubsiuvių susirinkimas.

Birželio 12 d., Unijos svetainėje, prie Robey ir North Ave., Lietuvių Amalgamėtų Unijos 269 skyrius laikė savo mėnesinį susirinkimą. Atidarė susirinkimą pirm-ninkas J. Bačiūnas; raštininkas A. Kadsel perskaitė pereinamo susirinkimo skyriaus ir Pildomosios Tarybos protokolus. Buvo skai-tyta ir piniginė atskaita.

Seka delegatų iš Bendrosios Jungtinės Tarybos raportai. Iš pranešimų, kuriuos delegatai davė, matosi, kad darbai rubų išdirbystėje ne kiek nepagerėjo. Bet didesės firmos jau atidaro pirmuosius uždarytas rubsiuvystės šapas. Tečiaus darbo mažai, dirba dar nepilną laiką. Dar nevisos rubų dirbimo šapos pasirašė su unija agreementą — kontraktą. Bet nepasirašiusių su unija agreementą mažai beliko, o trumpoji ateity pasirašys ir tos šapelės, kurių savininkai vilkino pasirašymą, nes manė, kad tie, kurie nesirašo su unija, susilauks iš unijos atstovų bosams koncesijų — nusileidimų. Bet unijos atstovai išlaikė ir privertė bosus priimti unijos nustatytas sąlygas.

Po delegatų pranešimų sekė valdybos pranešimai, kad jie lokalo reikalus tvarko kuogeriausia. Biznio agentas Kairis pranešė, kad unija darbuojasi, deda visas pastangas, kad Chicagoje ir kitur stengiasi suorganizuoti visas neunijines kriaucijų šapas ir atsakinėjo į įvairius jam paduotus mas-kviečių klausimus.

Susirinkimas nutarė surengti draugišką išvažiavimą į miškus; tam likosi išrinkta komisija, kuri rūpinasi surengimu išvažiavimo.

Buvo daug užmetimų ant unijos valdybos, kad jis, centras, buk "nieko" neveikia, duodas bosams nukapoti darbininkų algas. Po karštų diskusijų visgi likosi nutarta, kad lietuvių skyriaus delegatai Bendrosios Tarybos susirinkimuose reikalautų, kad unijos viršininkai nedarytų bosams nusileidimų darbininkų algų nukapojime; buvo daug diskusijų apie darbininkų algas, kad daug darbininkų, mažai uždirba, todėl, kad kompanijos dabar reikalauja labai gero darbo.

Neturint daugiau svarstymui reikalių, susirinkimas likosi uždarytas. Šiame susirinkime maskviečiai baimė kentė, kad tik nebutų lokalo išnešta protesto rezoliucija prieš "Darbo" redaktorių Pruseiką. Jie buvo išanksto susiorganizavę. Matyt, kad jie būtų smarkiai gynę savo draugą Pruseiką. Bet niekas ne nekėlė jokio protesto, ir visas pasibaigė ramiai. Susirinkime dalyvavo diktas burs unijistų.

Grupė tikrų unijistų.

MT. CARMEL, PA.

Sužeista daug lietuvių kasykloj.

Trylika angliakasių čia tapo sužeista ir reikėjo gubenti į Shamokino ligonbuitį, kuomet leidžiant darbininkus į kasyklą nutruko keltuvus ir nukrito kasyklos gilumon.

Tarp sužeistųjų yra šie lietuviai:

R. Ramanauskas, kuriam tapo sulaužytos strėnos ir sužeidimas gali but pavojingas. Žmogus yra vedęs ir turi penketą vaikų, gyvena Kulpmonte.

Antanas Kaminskis, kuriam sužeista galva ir kulkas; jis taipgi vedęs vyras ir turi 4 vaikus; jo namai Kulpmonte.

Antanas Stankevičia, kuris sužeistas į koją ir šiaip sunkiai prisimušęs ir gali mirti. Jis irgi vedęs.

Jurgis Anušis, kuris turi Kulpmonte pačią ir trejąją vaikų, tapo sužeistas viduriuose.

Vincas Česna, 20 metų amžiaus jaunuolis, bet jau vedęs ir su vienu vaiku, keltuvui krintant nusilaužė vieną koją.

Vladas Norkevičia, nevedęs, nusilaužė abidvi kojas. Jis gyvena po Nr. 1012 Pine st., Kulpmont, Pa., o dabar guli Shamokino ligonbuityje.

Jurgis Stankevičia, nevedęs, sužeidė vidurius.

Stasys Janauskas iš Ranshaw sužeidė abidvi kojas ir parvežtas namo pas pačią. "Mount Carmel Item."

LAWRENCE, MASS.

Pranešimas.

Lietuvių Socialistų Sąjungos 61 kuopos susirinkimas įvyks 10 d. liepos, 7.30 val. vakare, Lietuvių Ukėsų Klubu Svetainėje, 41 Berkeley st.

Šis susirinkimas bus pirminis nuo atgaivinimo mūsų kuopos per draugą Grigaičio prakalbas. Ateikite visi prisirašiusieji ir atsiveskite naujų draugų.

Draugai darbininkai! Lai-kas jau pabusti iš miego ir stoti darban po Socializmo vėliava, o mūsų darbo vaisiai tuojaus bus matomi. Nuo to laiko, kaip komunizmo epidemija užnuodyjo darbininkų smegenis ir išardė socialistų organizacijas, tarpe darbininkų kilo savitarpinės peštynės ir nesutikimai. Komunizmas, kuris daug žadėjo, darbininkams nieko nedavė. Todėl susipratusių darbininkų priedermė yra išnaudojusi prisidėti prie socialistinių organizacijų ir dirbti šventą darbą už paliuosimą darbininkijos iš po kapitalizmo vergijos. Atsiminkite, draugai, kad kol socialistų organizacijos buvo stiprios, tol ir kapitalistai dar šiek-tiek skaitėsi su darbininkais. Šiandien gi kapitalistai spiauna ant darbininkų reikalavimų, nes darbininkai yra pakrikę, demoralizuoti ir neorganizuoti. Kur nėra vienybės, ten nėra ir galybės.

L. S. S. 61 kuopos Komitetas.

HYDE PARK, MASS.

"Fonės" komunistų tarpe.

Kelios dienos atgal tulas komunistas B. pasidarė naminės ir susiprasė svečių pasilinksminim. Tuli svečiai tiek prisilakė, kad negalėjo pa-eit ir turėjo svečiuose nak-vot. Girtiems svečiams sumigus šeimininkė padarė reviziją jų kišeniuose ir konfiskavo visas "kapitalizmo liekanas." Ant rytojaus svečiai pabudo netik tuščiomis ir skaudančiomis galvomis, bet ir tuščiais kišeniais.

Už poros dienų toj pačioj seimynoj dar daugiau "fonų" buvo. Vyras iš ryto išėjo į darbą, bet neilgai dirbo, nes jautėsi nesveikas. Apie vienuoliktą valandą sugrįžo jis namo. Kadangi durys buvo neužrakintos, tai jis nebarškines įėjo į stubą. Ogi žiūrį, kad tarp jo pačios ir tulo vyriškio eina "ristynės" visu smarkumu. Vyriškio buta stipresnis ir jis prispaudė moteriškes pečius prie matraso. Vyras pamatęs šitas "ristynes" išsigandęs, nes manė, kad koks bomas jo pačią suaugia. Jis nesavų balsu suriko ir puolėsi įšokti kokio įrankio, kad užvažiuos bomui per sprandą. Bet kol jis ką surado, "ristikas" buvo jau ant gatvės. Pamatęs savo pačią pusnuogę, tik tuomet žmogelis suprato kokios čia "ristynės" ėjo. Pagalios išžiūrėjęs per langą pažino ir "ristiką." Tai buta jo kaimyno komunisto N.

Dilgėlė.

BALTIMORE, MD.

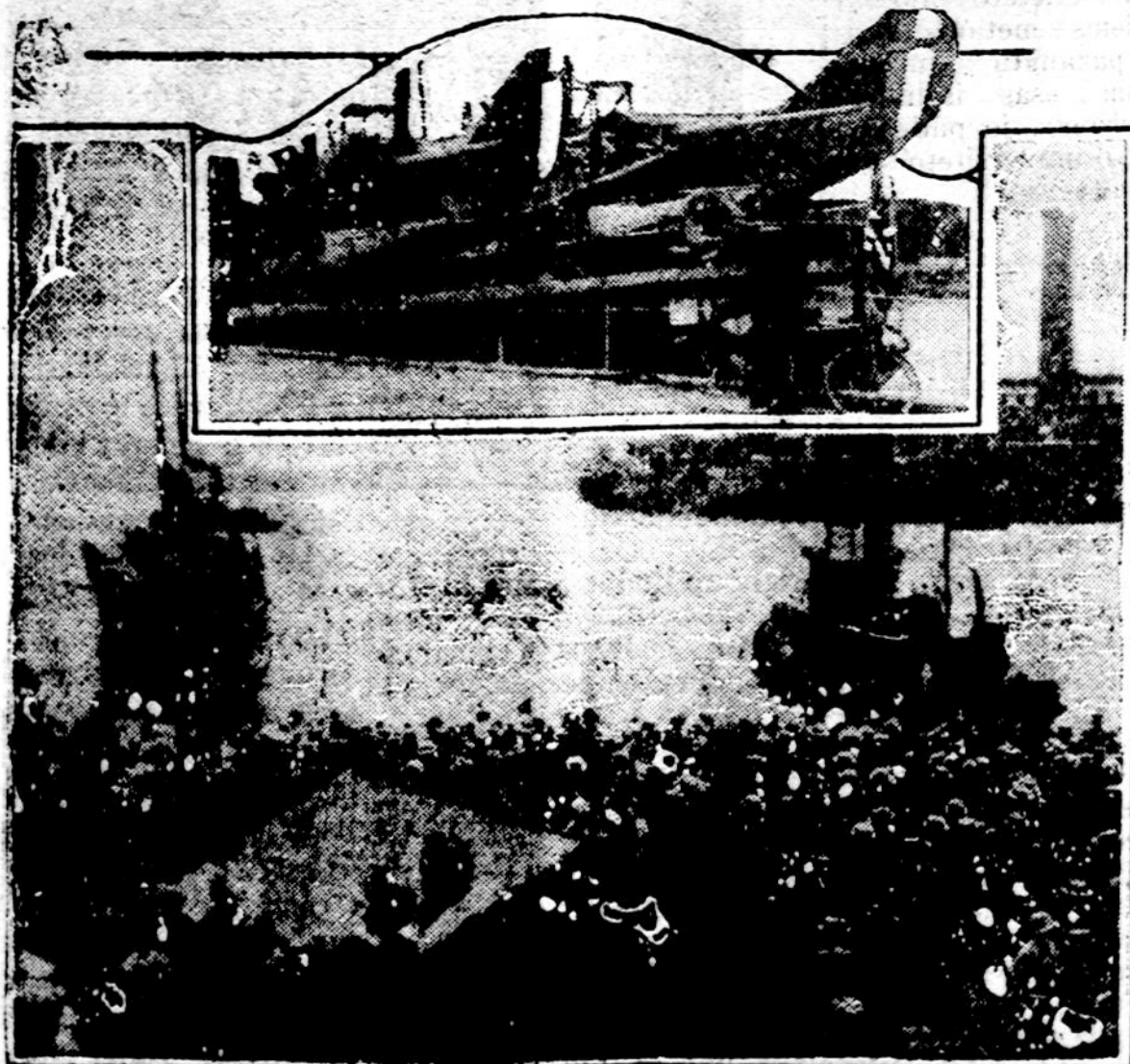
Margumynai.

Užstojo vasaros sezonui ir prasidėjus šiltam orui beveik visas pasilinksminimas persikėlė į pamari. Nieko nebūtų ypatingo ar blogo, jei tas visas būtų atliekamas su geru poilsiu, su svarių pasimaudymu ir kultūriniu elgesiu, bet deja, to viso nėra. Vieton kiltų uždavinijų, gana tankiai ir net pertankiai pas daugeli tokių "šiorininkų" įvyksta tikros girtavimo orgijos. Daugelis kalbamu "šiorų" (vasarnamių ant marių kranto) yra užlaikoma karčemninkų. Jie suorganizuoja tam tikrus savo kostumerius ir jau subatoje išveža ant "šioro", taip kad nuvežtieji gauna baliavot daugiau kaip parą laiko, ir gana tankiai, taip "nusi-baliavoja ir pasilakė", kad grįžta namo su kvaila galva ir tūščiu kišėniu. Kad aiskiausias dalyką skaitytojai su-prastų, tai reikia atvirai pasakyti, kad daugelis tų "šiorų" yra tikri girtuoklystės lizdai, ir kaip nuo tokių partina kiekvienam salintis. Tiesa, yra ir svarių "šiorų" ir jiems šitie žodžiai nepri-lygsta, ten žmonės švariai pasimaudo, tyru oru pakvė-puoja ir gana gražiai laiką praleidžia.

Mūsų rustusis Dievas mus taip nubaudė, kad jau apie pora mėnesių kaip nebeduoda lietus. Pas ukini-kus viskas yra nudžiuvę, žolė visur yra saulės kaitros nudeginta, taip kad nei šurpu darosi pažiūrėjus į laukus.

Kriaučių unijos padėtis vis tokia mizerna, ypatingai lietuviško skyriaus. Darbų neperdaugiausia, mokesťs žemos, taip kad neinama pirmyn, ir jei darbininkai ir toliau nepamatys šito liud-do fakto, ir nesirupins jį prašalint, tai ateitis gali but visai prasta. Užtad darbi-ninkai pabuskit ir žiurėkit savo klesos uždavinijų, stokit visi į uniją ir bendrai kovokit už savo teises. K—a.

(Korespondencijų tąsa ant 6 pusl.)

Norvegijos mokslininkui Amundsenui nepavykus pasiekti šiaurinį žemės asigalį, šiomis dienomis pasirijo tai atlikti Amerikos mokslininkas Donald B. MacMillan. Paveikslėlis parodo orlaivius ir laivus, kuriais MacMillano ekspedicija iškeliavo į šiaurę.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikie, pasakyk man, kam jūs, cicilistai, mulkinat svietą?

—Visų pirma, tėve, išmok taisyklingai kalbėt. Nesakyk „cicilistai“, bet „socialistai“.

—O kas toliaus?

—O toliaus, tėve, išmok nuosakiai protauti. Jei kaltini socialistus svieto mulkinimu, tai ir parodyk, kaip ir kur jie tą svietą mulkina. Kitaip tavo kaltinimas pasilieka be pamato ir nėra reikalo jį atsikinti.

—Palauk, vaikė, palauk, aš tuoju tau prirodysiu, kur jūs svietą mulkinat. Jūs visur savo prakalbose sakot ir gazetose rašot, kad darbininkams sunku gyventi, ir kad tas sunkumas paeina nuo to, kad jiems ant sprando sėdi kunigai ir ponai.

—Ar tai yra mulkinimas?

—Siur, Maikie, kad mulkinimas. Ir didelis mulkinimas. Juk visi žino, kad žmonių vargai paeina ne nuo kunigų ir ponų, bet nuo boby. Jeigu Jieva nebūtų prigundžiusi Adomą paragauti uždrausto vaisiaus, tai visas svietas šiandien gyventų rojuje laimingai.

—Tai yra pasenusi pasaka, tėve.

—Ne, Maikie, tai nėra pasaka, bet tikra teisybė. Ir šventraštis parodo, kad per bobą svietas pražuvo. Šventas Ciprijonas apie bobas taip rašo: „Traukitės nuo to maro, kaip nuo pavietės. Vienas jos pamatymas veda žmogų į grieką. Turėt su bobą koki biznį, tai pražūtis; ji yra pagunda, kuria pats velnias naudojasi, kad mūsų dušias pražudyti.“

—Tai yra piktžodžiavimas, tėve, kuriame nėra nei vieno argumento.

—Bet tai ne viskas, Maikie. Ar tu žinai, ką apie moterį pasakė šventas Augustinas? Jis pasakė, kad ant Sudnos Dienos, kada Mykolas Arkaniūlas užtribys visiem stoti į Juozapato pakalnę prieš Dievo apveidą, tai bobos negalės tenai pasirodyti, ba jos ir prieš pat Dievo mąstotą galėtų prigundyti prieš grieką.

—Tai vis tos pačios pasenosios dvasiškosios pasakos, kurios buvo katalikų bažnyčios išgalvotos tuo tikslu, kad įsui kunigai, kuriems uždrausta pačiuotis, šalinęsi nuo moterų kaip nedoru sutvėrimų.

—Kad ir nekunigai peikia moteris. Aš, vaikė, skaičiau, kad senovės galvočius Filonas taipgi jas smerkė.

Jis pasakė, kad moteris, tai neišsivystęs vyras. O graikų mokslinčius Aristotelis yra pasakęs, kad gamta sutvėrė moterį tik tada, kada jai nepasiseka vyrą sutverti. O jūs, cicilistai, stojat už moteris. Jūs reikalaujat joms balsavimo teisių ir kitokių lygybių. Jeigu jums rupi svieto gerovė, tai jūs turėtumet pakelt prieš bobas kovą. Tada ir aš, vaikė, prieš jus prisirašyčiau. Dabar gi jūs keliat lemą prieš kunigus ir ponus, o nežinot, kad kunigai ir ponai yra nuo Dievo leisti ir jūs jų neiškasavot.

—O moteris, tai galima „iškasavot“, ar netaip, tėve?

—Siur, Maikie, kad be bobų būtų daug geriau.

—O kas buvo tavo motina, tėve: kunigas, ar moteris?

—Tai ne tavo biznis, Maikie.

—Matai, tėve, kaip atsidurė prie liepto galo! Taip yra ir su tais galvočiais, kurie niekina moterį. Jie yra pripliauskę visokių niekų, bet tie pliauskimai neišlaiko jokios kritikos. Moteris yra lygiai svarbi ir reikalinga pasauly, kaip ir vyras. Jei nebūtų moteris, tai nebūtų ir žmonijos. Nebūtų nei kunigų, nei popiežių, nei tu galvočių, ką moterį neigia. Nebūtų nei vėčių armijos, nei jos generolo.

—Serap!

—Ir aš tau pasakysiu, tėve, kad tu daugiau prieš moteris tokių niekų nepliaukštum, nes jos gali tau šluotą paimti.

—Tfu!... Aš mislinau, kad tu, Maikie, vyras, o pasirodo, kad ir tu boba. Gud-bai, aš nenoriu daugiau su tavim šnekėt.

—Keliuk sveikas, tėve!

RUSIJA SKOLINASI 300,000,000 RUBLIŲ.

Maskvos žiniomis, sovietų valdžia nutarusi užtraukti 300,000,000 rublių paskolą. Ar sovietų valdžia įsiekos tos paskolos užsienyje, ar bandys sukelti ją namie, žinios nesako.

1,291,190 BEDARBIŲ ANGLIJOJ.

Nedarbas Anglijoje vis didėja. Dabartiniu laiku tenai randasi 1,291,190 bedarbių. Paskutinėmis dienomis bedarbių skaičius padidėjo delto, kad daug anglų kasyklų užsidarė.

Idomus Laiškas iš Lietuvos.

Vienas amerikietis, kurio vardo negalime skelbti, rašo iš Lietuvos savo draugui Amerikoje:

Teisingai Romėnai sakydavo, kad Marsui viešpatuojant muzos tyli. Privargusiam Marsui užsnūdus (suprask: karui apsidėjus — Red.), arenon išlindo iš visų savo urvų ir tankynų hijenos ir šakalai, kad pasi-gančius Marso nunovintais kunais. Ir dar šilto kraujo apsvaigintieji duksta ir drasko jau ne vien del natūralaus reikalo: del išlikimo kovoje už buitį, bet del pačios pajautos, kad yra lauko viešpaciais — del apsvaigimo...

Dvasiniu žvilgsniu Lietuva šiandien — tai tikri alkai arba mušio laukas, kur guli be minties, be dvasios šilti lavonai bei vaitoja sužeistieji bejėgiai galiūnai; kur tik juodoji klero reakcija sėlsta apsvaigusi. Išlikusieji gyvais ir sveikais — tyli, kaip ir tos muzos Marsui viešpatuojant.

Tyli visuomenės pionieriai, tyli ir visa visuomenė — tyli dantis sukande. Kas tame tylėjime tvinst ar bresta, išvadas daryti — hazardas.

Opozicija iki viršugalvio pasinėrusi dienos kronikoje, kitaip sakant, vis naujų mūsų viešpacių viešpatavimo pražutinių vaisių fiksavimu, jau nebedrįsta jokių pasiryžimo žingsnių daryti, žinodama, kad kiekviena iš-ganiga, kiekviena iš padėties išeitį rodanti mintis, nuodingo cinizmo aprieta, tur žuti nepakilus.

Istorija nelaukia. Materialistinio istorijos įvykių supratimo teorija einant, optimistas gal ir numato, kad ekonominės sąlygos gane-tinai pribrendo, kad tarti savo sprendžiamąjį žodį ir juo pakeisti visą dalyko sto-vį: fabrikai užsidarė, pramonė išnyko; prekyba bankrutavo ar skolose paskendus; pragyvenimo brangėnybė auga; išdraskyti dvarų ukiai guli nedirbamais dirvonais; netekę darbo ir pragyvenimo priemonių žemės darbininkai susigrūdą mies-tuosna ir čia padaugino armijas alkanų bedarbių; valstietis del stokos litų savo-mis jėgomis tik sau duonos produkuoja; viršūnės suplaukiančiais aukso fon-dan-doleriais ne litas kala, bet sau dvarus perkasi; pinigų apyvartai nėra; Vilnius prarastas, Klaipėda visom keturom traukiasi atgal; iš pasaulinio politikos forumo lauk ištumti; net ir „švent-tojo“ tėvo tris antausius vergiškų tyliėjimų priėmė... Ir ve, tylime, tylime dantis sukande.

Optimistingas iš sakytiųjų sąlygų išvadas daryti neleidžia vergiškas visuomenės pasidavimas viešpatuojančio klero diktaturai, ką ryškiausiai iliustruoja kad ir šitoksi charakteringas reiškinys, kai kad galite matyti ir iš pridėtosios prie šios iškarpos. (Čia kalbama apie iškarpa, kur aprašyta, kaip kun. Bučys išardė Karo Mu-ziejiaus tvorą ir gen. Nagevičius jį da atspirė. — Red.).

Komentariai, rodos, nereikalingi, nebent tik tiek galima pridėti, kad jeigu toks griežtas tvarkos šalininkas, kaip generolas Nagevičius, nuolankiai bučiuoja ranką tvarkos ir ramybės ardytojo kunigo Bučio, tai ką besakyti apie mūsų liaudį!

Rinkimai į Seimą gal ir užbaigtų jėzuitų viešpatavimą, bet jų trejybė Seime šiandien visagaliais, su jokia visuomenės valia nesiskaitančiais viešpaciais bu-

dami, jau įnešė lyg del pasi-tyčiojimo svarstymui Rinki-mu įstatymo pakeitimo projek-tą, kuriuo einant partija, grupė ar asmuo, nepripažįs-tantieji esamosios konstitu-cijos „nekeistina“ ar netais-ytina, neturėsią teisės rin-kimuose dalyvauti.

Kas gi protaujančiųjų gali sutikti, kad konstitucija garantuotų kunigijai algas (iš valstybės kasos) kaip valstybinės institucijos tar-nautojams? Kas pripažįsta, kad bažnyčia turi but nuo valstybės atskirta, tas ei-nant tuo projektu, kurs grei-tu laiku gali tapti įstatymu. Ten, kur pilietis yra samo-ningu piliečiu, žinoma, nie-ko panašaus negalėtų nei-ginti; pas mus dar toli iki to laiko. Tauta, kuri net be su-klūkimo nukencia Romos smugius ir tylėdama nusi-šluosto sau nuo veido Vati-kano skreplį, argi netolima nuo savasaujos ir savapa-garbos samonės?

Visa tai neleidžia man daryti jokių optimistinių iš-vadų iš susidėjusios padė-ties. Tylime ir laukiame. Laukiame, bet ar ko gero ir dziuginančio?

Norėtusi ištrukti ir bėgti, bėgti kur nors į laisvę ir tei-sėmis besinaudojančiųjų tarpą, bet nėra galimybės.

Tai tiek šiandien galiu jums pasakyti apie Lietuvą ir jos rytojų; labai norėčiau savo manymuose dėliai ry-tojaus apsiriki, bet tai tik viltis, kurios nėra kuo šiandien pagrįsti; dar sunku numatyti, ką Europai su-ruoš diplomatai.

Tylime ir laukiame; ir kantrybės pajautos, rodos, nustojome; kitaip jos truki-mo galima būtų jau laukti.

J. s.

Kunigai, Žvalgyba ir Policija.

Mūsų respublikoj daug kas yra ne taip, kaip kitur. Bet ypatingai kas skiria Lie-tuvą nuo kitų valstybių, tai nepaprastas kunigų išgalė-jimas ir jų valdžios godu-mas. Galite išeiti skersai ir išilgai visą pasaulį, bet nie-kur nerasite tokio krašto, kur kunigai valstybę užim-tų tokią ypatingą padėtį.

Is vienos vietos praneša-ma, kad į socialdemokratų kuopą klebonas pasiumė šnipą. Už lankymą susirin-kim į teikimą klebonui ži-nių šnipas turėjo gauti tam tikrą atlyginimą. Už pasižy-mėjimą darbe klebonas ap-siėmė šnipą rekomenduoti kaip nuolatinį tarnautoją į politinę policiją.

Is kitos vietos pranešama toks atsitikimas.

Vienas bežemis, pasiliuo-savęs iš kariuomenės, kreipėsi į policijos nuovados viršininką gauti tarnybą. Viršininkas net pradžiugo, gaudamas gerą policijos tarnybą darbininką, pasiū-lė paduoti prašymą ir pasakė jam ateiti rytoj galutinai sužinoti. Atvykus rytojaus dieną viršininkas, be kari-nės vyresnybės atestacijų ir rekomendacijų dviejų val-dininkų, dar pareikalavo klebono liudymo, nes klebo-nas geriausiai už visus šito-kiuose dalykuose nusima-nas. Prašytojas paaiškino, kad jis su klebonu jokio rei-kalo neturįs, ir nemato rei-kalo jo liudymo prašyti. Ta-da p. viršininkas pasakė vėl ateiti, bet ne ryt dieną, o už 3 ar 4 dienas. Šitas „stacijų vaikščiojimas“ tęsėsi ar dvi savaites, kol aukštesni po-nai išsprendė, kad visgi be klebono duoto ištikimybės liudymo žmogus yra polici-jos tarnybai „neištikimas“ ir jo nepriėmė (nors jau bu-ti jo priėmė, bet tą pačią dieną atsakė).

Popiežiai ir Dora.

Aukščiausias žmonijos sveiko gyvenimo, kultūros ir jos progreso dėsny yra dora. Ist-orija mums rodo, kad su doros netekimu, netik atskiras asmuo, bet šeimyna ir paga-lios tauta turi nueiti nuo gyvenimo arėnos, turi ji suputi ir išnykti. Pasiekęs ištvirtimas aukščiausio laipsnio pražudė galingiasią pasaulio imperiją Romą, Graikiją ir kitas. Tas likimas ištiko ir katalikų bažnyčia, kuomet jos popiežiai tapo nežinančiais ribų karaliais viso katalikiško pasaulio, ir pri-girdė Kristaus idėją taurėj degtinės. Žino-ma, dar ir po šiai dienai kunigai vis tebe-šaukia iš tribunų, kad tik katalikiškioji baž-nyčia yra doros ir moralybės dabotoja, kad davatų generolas senbėnis popiežius lyg briliantas spindi dorybėmis; kaip šven-tas, jis ir neklaidingumu esąs apdovanotas. Vienok palyginus senuosius bažnyčios ab-solutizmo laikus su dabartimi, mes randa-me visai nedidelius skirtumus. Gal tik tiek kad dabar viskas daroma gudriau. Reikia pasakyti, kad tik iš pat pradžių, kol dar nebuvo popiežių ir kol kunigai nebuvo da-pavė Kristaus mokslą savo biznio ir politi-kos tavoru, — kad tik tuomet krikščiony-bės skelbėjai nebijoję eiti Nerono cirko arė-non ir mirti tigry naguose už savo idealus; tik tuomet buvo broliškumas, meilė artimo, žodžių krikščioniškasis komunizmas spin-dėjo doroj ir meilė. Dėja, tas tečiau neil-gai tęsės. Įsigalėję tikybos mokytojai greit užmiršo krikščioniškojo mokslo esmę ir taip pat, kaip visi feodaliai nugrimzdo į tur-tų rinkimą ir paleistuvimą, ištvirtusį gy-venimą. Su jais da greičiau nugrimzdo poe-tingoji krikščionio ištvermė, dingo entu-ziazmas ir grožė, nes gyvenimas senai mums parodė, kad minios seka savo vadus ne už kalbas, bet už darbus. Pamačius baž-nyčia savo katastrofinį žlugimą, iš keršto uždegė inkvizicijos laužus. Vienok ir tas nieko nebegelbėjo. Uždegdama tuos bai-sius laužus, ji uždegė savo pamatus ir nuo to laiko dega bažnyčia ir degs kol visai su-degs.

Prieš uždegant laužus bažnyčia buvo su-stiprėjus, bet juos uždegus, pradėjo smuk-ti ir smunka. Ji buvo sustiprėjus ir įgavus juridinės teisės apie 755 metus, c karuna-vimas šventuojo tėvo Mikalojaus I įvyko 858 metais.

Šitos metų skaitlinės turi daug visapusės reikšmės, kaip laisvamaniui taip ir katali-kui. Katalikas manė, kad pirmasis popie-zius pataisys bažnyčios nupulimą, kad iš Vatikano vėl trykš meilė ir grožė, o laisva-manis atsimeina, kad su šiuo rišai pradžia barbaringosios inkvizicijos, kuri išžudė šimtus tukstančių žmonių visokių profesijų, luomų ir amžiaus. Taip pat daugeliui šimt-mečių sulaukė šviesos ir mokslo plėtojimai Europos kontinente.

Šie metai ir amžinąją Romą iškėlė viso-kariopon garsybę, kurią Bebelis taip cha-rakterizuoja: „Roma šiuo laiku pasidarė netik katalikybės sostine ir aukštai iškelta popiežiaus rezidencija, bet ji tapo naujuo-ju Babilionu ir aukščiausia ištvirtimo mo-kykla Europoj, o Vatikano rumai paleistu-vių centru.“

Is šių rumų juodos bangos, kaip pavasa-rį patvinusi upė, nešė ištvirtimą į visą pa-saulį. Jau spejus dvasiškija Italijoje virš vis-ko išskoti, nešė tą pražutį Vokietijon, Fran-cuzijon ir galop į visas kitas šalis. Didelės gaujos kunigų, vienuolių ir kitokių nenau-dėlių, kurie gyvendami pertekliu be jokio darbo ir vargo, išeidami su krepšiu idėjos nešė pražutimą nelegalizuotą prostituciją į miestus, kaimus, į mokyklas, vienuolynus ir šeimynas. Kam dabar nėra žinoma, jog vie-nuolynė gyvenimas daug biauresnis ir pa-laidesnis negu kur kitur? Vienuolynė labai lengva paslėgti visokias šunyles, nes juk jis nepriklausoma vieta — ir svietiška val-džia labai retai įsimašo ir tai jau tik į visai supuvusį ir viešumon iškilusį dalyką. Vie-nuolynas, kaip ir popiežius, yra nepriklau-somas. Kur tad rasi patogesnę vietą visokių tamsių darbų paslėpimui, kaip vienuolių šventovė? Todel tai prostitucija, amžinas doros suklurimas gimė ir vystėsi netik Va-tikane, popiežiaus pily, bet ir vienuolynuose, klebonijose ir kitose panašiose vietose.

Šita žalinga pasaulio žaizda įsisėdo tenai delto, kad kunigams atimta teisė vesti ir žmonės negalėjo gyventi, kaip reikalauja gamta, žmoniškumas ir dora.

Man kai-kas primės, buk dabar nebevi-duramžiai ir i kunigus ar i vienuolyną eina idėjos traukiami asmenys. Bet man prisiminus Macochus, Smitus, Celenskius, kuni-gų gaspadines ir veik kas metai jų siuntimą i miestą „gydytis“, dingsta noras manyti, kad prostitucija būtų kur nors kitur taip iš-siplėtojus, kaip kunigijos tarpe. Tukstan-čius faktų pririnktum i Lietuvos mažų baž-nytkaimių, kur kunigai yra sugriovę šeimyn-as; bet aš tai paliksiu kitam kartui, o tuo tarpu noriu trumpai paliesti popiežius, ku-riuos kunigai mums iš mažens sakė esant šventais tėvais, neklaidingais doros apaš-la-lais, ir kad tik jų lupomis kalba dangiško-sios dvasios. Tad pažiūrėkim, koki gyveni-mą vedė ir veda tie „neklaidingi“ dykaduo-niai, „šventaisiais tėvais“ pavadinti.

Raišių Petras.

(Bus daugiau)

Proletarai Pasakoja.

(Iš „Lauko Darbininko.“)

Proletarai pasakoja, Kad dabar jau Lietuvoje Vargas žmones tik kankina—Skriaudos, badas juos marina.

Kunigėliai, buožės, ponai Smaugia žmones kaip šėtonai... Darbininkai vien dejuoja, O jie sako, kad dainuoja.

Nelaimingas tu, varguoli, Valgyt tau nereik biednuoli; Gauni trupinius nuo stalo—Is besocio kapitalo...

Tu varguoli, ko vis snaudi, Ko skriaudėjai menubaudi? Tiesk jau ranką savo kietai Ir skriaudėjams rodyk vieta.

Jie tave per amžius skriaudė Ir mirties bausmėmis baudė, Ir vargino, kaip galėjo—Proletarams skriaudas sėjo...

Proletarai, pasakoja, Kad šiandieną Lietuvoje Vargas žmones tik kankina—Skriaudos, badas juos marina.

Alytus. A. Dagys.

Bedarbiui.

Vaikščioji, broli, alkan's, nuliudęs, Slankioji gatvėmis drebas, sušalęs... Sustingę rankos, veidas išbalęs—Šiaurinis vėjas blaškos įtuzęs...

Rumai gražiausi dangų net remia—Užia, puotauja, langai nušviesti... Tave iš namo gatvėn jie tremia—Kur vargas, skurdas—broliai geriausi...

Rumuose aidai dainos linksmausios, Ir kalbos, džiaugsmas—didieji juokias, Mirtis su tavim be laiko tuokias, Suvarges kunas ant gatvės stingsta...

Tavo padangė žiauriai aptemo. Silpna krutinė vos tik alsuoja... Badauji, kenti, darbo netekęs—Kaip suo išguitas gatvės pastimpai...

Juoz. Giedrovara.

Abejojančiam.

Kraujo varsa pasipuošę, Savo proto vedami, Darbininkai kovą ruošia—O ar tu su jais eini?

Tu, kurs dirbi, prakaituoji, Tu, kurs alkanas dejuoji, Tau juk jie ne svietimi.

Kas tu butum,—juodas, baltas,—I vienybė šaukias balsas to neskirs. Markso žodis toks yr' tartas, Jog i laimę aštrų kelią tik vienybė teiskirs.

Tad vienybėn ir i kovą, Tiesos balso šaukiami—Kelkim švyturį brolybės!

Kazys Bridzius.

PIKNIKAS!

4 LIEPOS-JULY, 1925.

Prasidės nuo 12 dieną ir trauksis iki vėlai nakties.

OKLAND GROVE PARKE

849 Oak Street, Brockton,
Ant Shapmano Parko.

Būs gera muzika, ir šokiai bus visiems dýkai. Taipgi bus visokių žaislų ir virvės traukimas. Laimėjusieji gaus dovaną.

Visus širdingai kviečiam atsilankyti. **RENGEJAI.**

Geras abiejų nandojimui
Lismentas

Pain-Expelleris

Kuomet reumizmas ar neuralgija vargina jus, irrinkite skaudamas vietas šiuo skaudžių seimyniu linimentu ir tuos pajausite palengvima.

35c ir 70c butai vaistinėms. Tėmykite, kad būtų laikaro vaizbaiznis

F. A. D. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Linksma mislis

ir ufas yra ženklai: bûbulas malimas. Jei maistas yra blogai virinamas, tai jums yra reikalingas stiprinantis kuris atitaisys virinimą. Vartok

SEVERA'S BALZOL

Jis virinimą atgaivina sustiprina vidurius ir išteikia palengvina nuo diarejos. Jis yra neaprastai geras nuo užsisėmėjusio užkietėjimo.

Ka na 50 ir 85 centai.   -:-   Pirkite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Sveikatos Kampelis.

APIE MINTIES SVEIKATĄ.

Stanley P. Davies, New Yorko valstijos protinės higienos komiteto sekretorius sako, kad taip pat reikia prižiūrėti savo mintį, kaip ir kūną. Tai galima padaryti duodant mintims protinį maistą, kaip tai: geras draugas, geras vaidinimas ir linksnių draugavimas, padalinant lygiai protinį poilsį ir pasilinksminimą.

Ar mes kada nors pagalvojame, kad yra minties sveikata, taip lygiai kaip ir fizinė sveikata? Jei mūsų mintinė sveikata pasigadina, tuomet tampame mažesniais, negu galėtume būti; negalime atlikti darbo kuogeriausiai ir negalime gauti užtekintai pasilinksminimo ir pasitenkinimo iš gyvenimo.

Gyvenimas yra naudojimas gyvos energijos, kuri mums randasi. Mums protas yra duotas, kad galėtumės mums nurodyti, kokiais būdais tą energiją turime sunaudoti. Normalus žmogus savo protą naudoja nurodymams, kokiais keliais tą energiją paleisti, kad ji jam galėtų atnešti daugiausia naudos. Jis daug tos energijos sunaudoja uždirdamas sau kasdieninį užlaikymą. Dalį tos energijos sunaudoja skaitydamas ir mokindamas, kad tuomi savo žinijimą padaryti platesniu. Ir vėl dalį sunaudoja fizinio mankštinimo ir kitokiais būdais.

Yra daug nekurių blogų mintinių papročių, ir kuriuos įpuolame, ir kurie suima daug tos brangios energijos. Vienok šiuos blogus papročius kiekvienas maždaug gali kontroliuoti. Turime dėti visas pastangas, kad juos pergalėtumė, jei norime šiame pasaulyje ką nors naudingo pasiekti.

Vienas iš paprasčiausių blogų papročių — tai rūpestis. Ar randasi nors vienas, kuris prie to nebūtų palinkęs. Gydytojai sako, kad rūpestis priduoja nuodus žmogaus sistemai, o linksnumas tai tikri vaistai žmogaus protui ir kūnui. Kartais yra dalykų, apie kuriuos negalime išvengti nesirūpinti. Bet dažniausiai palinkę rūpintis apie nebetus dalykus.

Jei rūpintis yra priežastis, reikia stengtis tas priežastis kuogrečiausiai pašalinti. Jei rūpestis išsi-vaizdinami, tuomet reikia stengtis mintyti apie linksnesnius dalykus. Jei mintys bus pilnos linksnių dalykų, rūpestis nels vietas. Geriausias budas yra apie save pamiršti ir užsiimti kitų reikalais.

Harvardo prezidentas Emeritus Eliot dabar jau turi devyniasdešimt metų amžiaus. Neseniai jis buvo paklaustas, kokiu būdu jis pasiekė taip laimingą, smarkią ir protinį sveiką senatvę. Jis atsakė: "Virš visų dalykų, kreditą duodu tam,

kad visuomet stengiausi prisilaikyti ramaus būvo."

Niekuomet neturim prisileisti tokių jausmų kaip pyktis, pavydo, neapykantos ir k. taip kad jie mus pradėtų kontroliuoti, o ne mes juos. Jei leisime savo jausmams mus valdyti, tuomet mes pačys savęs nebevaldomė ir ausitoliname nuo minties sveikatos.

Yra daug negeistinių mintinių papročių, apie kuriuos galėtume kalbėti. Jei pats artavo šeimynos, kuris nors narys nėra protiniai sveikas, ir jei pačių pastangos padėties neįkvepia nepagerina, yra gydytojų patyrusių tame dalyke, prie kurių galima kreiptis. Turi taip pat kreiptis prie specialisto protiniam ar nerviniam suirime, kaip kreiptis prie akių gydytojo, kuomet akys skauda.

Prižiūrėk savo mintis gerai. Jei gerai savo kūną prižiūri geru valgiu, poilsu, pasilinksminimu, gydymu, kuomet sergi, žiūrėk, kad taip pat darytum ir su protu. Duok savo protui maistingą protinį maistą, kaip geras knygas, geras draugas, geras vaidinimas ir linksnių draugavimas. Duok protui poilsį ir pasilinksminimą toki, kaip jis reikalauja. Eik prie protinio specialisto, jei jauti, kad nervai pradeda suirti, arba jei jauties protiniai suvarges. Atmink, jei nori savo likimą valdyti, turi pirmą išmokyti valdyti savo protą.

F. L. I. S.

VENERINĖS LIGOS VEDA LIETUVĄ PRAZUTIN.

Medicinos daktaras Karuza rašo Lietuvos valdžios oficioze "Lietuvoj" išpėjantį straipsnį, kad besiplečiančios venerinės ligos grėžia Lietuvai didžiausią pavojų. Štai daktaro Karuza nuomonė:

Tarp ligų, kurios vargina Lietuvos gyventojus, sifilis užima jau nepaskutinę vietą, ypač paskutiniiais metais. Prieš didįjį karą apie sifilį iš mūsų kaimiečių kam tetele girdėti. Vokiečiai okupantai ne mažai prisidėjo veneros ligų platinime tarp Lietuvos kaimiečių. Toliau — Lietuva, tapus nepriklausoma valstybe, sudarė savo kariuomenei ir jūre jai miestuose. Jauni, mažai susipratę kareiviai puolėsi naudotis miestų "malonybėmis"; susirgę veneros ligomis ir grįžę namo, emė platinti jas savo kaimynų tarpe. Rodos, kareiviai, susirgę veneros ligomis tuojau privalėtų būti izoliuojami nuo sveikų ir gydomi, o ne atleidžiami namo arba leidžiami atostogų. Jeigu tokių atsitikimų ir buvo karo sanitarijos organizacijos pradžioje, tai dar galima dovanoti, bet šiandien, kada kareiviai atleidžiami namo su sifilio antrojo periodo reiškiniais, jau negalima tylėti. Šituo atveju reikėtų dideliai susirū-

pinti ne tik krašto apsaugos vadovybei, bet ir Lietuvos visuomenei.

Dabartės jau neramūs Lietuvoje parapija, kurioje nebutų ligonių — sifilitikų ir neapsiriksime, jeigu prileisime, kad šiandien Lietuvoje yra ne mažiau kaip 20,000 sifilitikų, nors oficialiai darviniai rodo mažesnę skaičių. Kokį pavojų rengia Lietuvai šita liga, tai gal paaiškės iš šio.

Leiskim, kad iš 20,000 sifilitikų vyrų ir moterų bus po 10,000. Didelės klaidos nepadarysime, jeigu prileisime, kad iš 10,000 moterų atsiras 5,000 norinčių tapti motinomis. Mes žinome, jeigu vienas iš tėvų serga sifiliu — pirmas kūdikis gimsta arba negyvas (motina persileidžia), arba gyvas, bet greitai laiku miršta. Antriešis metams beinanant jau abudu tėvai serga sifiliu ir tokių tėvų kūdikis gimsta nesukakus 7 mėnesiams. Tretieji, o kai kada ir ketvirtieji metams einant, atsitinka beveik tas pat. Tokiu būdu tėvai sifilitikai per pirmuosius metus pagimdo 4 kūdikius, iš anksto pasmerktus mirčiai. Susirgimai sifiliu kasmet eina savo eilę; tokiu būdu per kiekvienus metus turėsime šių metų sifilitikų — tėvų ir jų vaikų — ir 3 jau praėjusių metų, t. y. per vienus metus turėsime 20,000 mirčių, kas dar padidins vaikų mirtinumą Lietuvoje.

Išlikę gyvi ir užaugę tėvų sifilitikų vaikai esti silpni tiek fiziškai, tiek psichiškai; bevaliai ir su biogais palinkimais. Tokie asmenys sudaro teismų ir kalėjimų klientūrą.

Pasilieka dar nurodyti sergančių įgytu sifiliu likimą.

Austrijos gydytojai Mataschek ir Pilz surinko žinias apie 4134 Austrijos armijos karininkus, kurie tarpe 1880—1900 m. buvo gydomi karo sanitarijos įstaigose. Minėtų karininkų sveikatos stovis sekta iki 1912 metų, t. y. iš viso per 32 metus. Minėti autoriai, nagrinėdami savo medžiagą, tvirtai nustatė, kad visiškai nesigydžiusių buvo suparalizuota 25% ir apsirgo tabes dorsalis 11%; iš pakartojusių gydymą — buvo suparalizuota tik 3,2% ir apsirgo tabes dorsalis 2,7%.

Remdamies šiais daviniais, priename neabejotiną išvadą, kad gydymas žymiai sumažina paralitinių ir tebetikų skaičių.

Lietuva ateity gali susilaikyti nurodytų ligonių invalidų skaičiaus, nes ligiši mes neturim veneros ligų ligoninės, kur ligoniai prieinamai galėtų gydytis. Tokiu būdu keliems metams praėjus turėsime apie 5 tūkstančių paralitinių ir per 2 tūkstančių tabetinių, kurių skaičius dides kiekvienais metais.

Statistikos biuro daviniais mes turime Lietuvoje: aklų — 3129, suparalizuotų — 1000, ir bepročių — 1630; reiškia, šiandien jau mes turim 5759 invalidus, kurie be pašalinės pagalbos negali

apsieiti, o keliems metams praėjus priversti busim padidinti šį skaičių daugiau, kaip 7 tūkstančiais invalidų sifilitikų, kurių išlaikymas ir prižiūrėjimas atsisieis valstybei dešimteriopai daugiau, negu pastatyti ligoninę, kurioje gydytų ligonius daugumai būtų grąžintas darbingumas.

Sifilis grėžia Lietuvai didžiausią pavojų ir prieš jį mes neturime užmerkti akis.

Med. dr. Karuza.

VEŽYS KAS METAI SUEDA 125,000 ŽMONIŲ.

Suvienytose Valstijose vėžys kas metai sueda 125,000 žmonių, sako Dr. Wood, vėžio ligos tyrinėjimo direktorius prie Columbijos Universiteto. Jei žmonės apsirgtų vėžio liga tuojau kreiptųsi pas tinkamus gydytojus, tai daug jų būtų galima išgydyti, sako Dr. Wood.

"Kol kas vėžiui kitokio gydymo nėra, kaip tik operacija," sako šitas specialistas. "X-spinduliai ir radium gali vėžio augimą sulaukyti, tačiau neužmuša jo ir liga vėl sugrįžta. Bet kur operacija yra vartojama, tai ketvirtadalis ligonių pasveiksta. Jei liga neužsisenėjus, tai kartais visai maža operacija gali pagelbėti."

Kas yra vėžys, tai kol kas neišristas klausimas. Vieni daktarai mano, kad jis atsiranda nuo iritacijos (suerzinimo); kiti-gi yra tos nuomonės, kad ji pagimdo kokia nors bakterija, kuri iki šiol da nėra susekta. Jei jo priežastis ištikro būtų bakterija, tai susekus ją nesunku būtų surasti ir vaistas jai sunaikinti.

Vėžys nėra limpama liga ir nėra paveldėjama nuo tėvų. Žmonės, kurie minta paprastu maistu, retai vėžiu serga.

Nusipirkit knygę vardu:

"KAS YRA RUSŲ SOVIETŲ RESPUBLIKA?"

Išleista Lietuvos Socialdemokratų Partijos. Knygos turinys susideda iš sekamų skyrių:

1. Įžanga.
2. Vadinamoji Proletariato Diktatura.
3. Komunistų Partijos Diktatura.
4. Pasaulio Socialistinė Revoliucija.
5. Atgal į Kapitalizmą.
6. Bendrosios Išvados.

Situose keliuose straipsniuose yra sutrauktos visos žinios ir visi faktai apie komunistų tvarką sovietų Rusijoje.

Knygutė parašyta labai lengva ir gyva kalba. Amerikoje jos da niekas nepardavinėjo. "Keleiviu" pasisekė gauti jos tik keliasdešimt egzempliorių, todėl kas nori ją gauti, tepasiskubina.

Kaina tik 20 centų.

Prisiųskite du dešimtukai laiške arba stampu už 20 centų "Keleivio" redakcijai, ir tuojau gausite "Kas yra Rusų Sovietų Respublika."

AR JAU TURITE "KELEIVIO" KALENDORIŲ?

"Keleivis" šimet išleido labai puikų kalendorių 1925 metams. Jeigu kas da nėra jo gavęs, tai turėtų tuojau išsirašyti, nes jau nebeadaug jo liko.

Kalendorius yra knygos pavidale, ir jame telpa daugybė visokių pamokinių ir informacijų. Yra tai tikras žinynas. Štai jo suglaustas turinys:

1. 1925 metų sezonai. Ažinat, kada oficialiai prasi-deda pavasaris, kada bus pirma diena vasaros, kada pradžia rudens ir žiemos? Jei nežinot, tai čia rasit viską išaiktina.

2. Saulės ir mėnulio užtemimai 1925 m. Iš čia skaitytojas sužinos, kada šimet pripuola 4 užtemimai, du saulės ir du mėnulio. Kada šitie gamtos apreiškimai įvyks ir kur jie bus matomi. Šitam straipsny aiškiai pasakyta.

3. Darbininkų kalendorius. Čia surašyti visi svarbesni darbininkų gyvenime įvykiai. Pavyzdžiui: kada panaikinta Amerikoje vergija? Kada prasidėjo rusų-japonų karas? Kada įvyko "Kruvinas Nedėlienis"?

Kada revoliucionieriai nukirto galvą Francijos karaliui Ludvikui XVI-tam? Kada buvo nukirsta galva Anglijos karaliui Karoliui pirmam? Kada kunigai sudegino italų filosofą Vanin? Kada jie sudegino mokslininką Bruna? Kada lietuviai studentas Grineveckis užmuše Rusijos carą Aleksandrą II-ji? — Atsakymą ir šiuos ir šimtus kitų panašių klausimų rasite šitam kalendoriuje.

4. Metai iš 13 mėnesių. Čia yra išdėstytas prof. Marvino planas sutvarkymui kalendoriaus taip, kad metuose būtų 13 mėnesių, po 28 dienas ir kogną mėnesį. Idomus ir pamokantis straipsnis.

5. Lietuvos gyventojų skaičius. Ar žinot, kiek Lietuvoje yra gyventojų? Kiek iš jų yra vyrų, kiek moterų? Kiek yra lietuvių, kiek lenkų, žydų ir kitų tautų? Jei to nežinot, tai čia rasite visas apie tai žinias.

6. Žymės pasaulio religijos. Jums turbūt neskyk atėjo galvon klausimas: Kiek yra pasaulyje išviso katalikų? Kiek yra budistų? Kiek mahometonų, protestonų, stabmeldžių ir kitokių? Ar suradot kur paaiškinimą? Jeigu nesuradot, tai čia rasite visas informacijas.

7. Žemės rusis nuošimčiuose. Ar žinot, kiek kurio pasaulio daly yra dirbamos žemės, kiek tyvų, kalnų, miškų? — Čia viskas' parodyta kaip ant delno.

Mūsų žemės plotas. Na, kas iš skaitytojų pasakys, kiek mūsų žemės kamuolys turi keturkampių mylių? Kokį plotą užima jūrės, o kiek yra sausumos? Arba kaip didelė yra Afrika, Azija, Europa, Amerika ir Aus-

Štai Linksni Bambino Dvynukai

Negalėjo ramiai išsėti per 10 mėnesių. Dabar miega ramiai ir auga riebi. Perskaitykit žemiau pacituotą laišką ir nuspręskit nusipirkti linksmą Bambino savo kūdikiui be jokio atidėlio. Šitas puikus kūdikių vidurių valytojas privalo užimti žymiausią vietą kiekvienoje naminių vaistų dėputėje.

"Gerbiameji:—

Siuo laišku noriu jums išdėstyti žindymo būdą už gerus vaistus, kuriuos man prisiuntė. Per 10 mėnesių aš negalėjau ramiai primigti nei vieną naktį ir kaip greitai aplačiau vaistus, kuriuos man prisiuntė, tuojau daviau savo kūdikiams ir po to jie užmigo ir ramiai miegojo visą naktį. Aš turiu penkis kūdikius ir mano nelaimė iki šiol nieko nežinojo apie šiuos gerus vaistus, kuriuos yra Bambino. Dar kartą turiu aišiu ir linkiu, kad šiuos vaistus naudotų visos motinos. Jei padėstų sveikulus mano kūdikiams ir dabar jie auga riebi."

Mrs. W. K., New Britain, Conn.

Pareiklauskit dykai dešimdo Bambino pavyzdžio ir Dr. Richterio Knygos Motinoms. Arba nusipirkit už 35c linksmą Bambino iš savo vaistinėlo šiandien.

F. AD. RICHTER & CO.

Berry & South 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

tralią? Retai kas tokius dalykus žino. Bet kas nusipirks "Keleivio" Kalendorių, tas žinos.

9. Kiek kuri žalis turi gyventojų? Arba kiek yra išviso žmonių ant svieto? Čia rasite visas reikalingas informacijas.

10. Kaip nustatoma Vėlykų diena? Šitas straipsnis parodo, kodel Vėlykos vie-nais metais buna anksčiau, o kitais metais vėliau. Čia taipgi pasakyta, koku būdu Vėlykų diena yra nustatoma.

11. Ar pritrūks žmonėms vietos ant žemės? Vokiečių mokslininkas Penck sako, kad taip. Žemė gali išmaitinti ne daugiau 9,000,000, 000 gyventojų. Tokio skaičiaus žmonija pasiekė už 300 metų, jis sako. Šitam straipsny išdėstyta visa jo teorija.

12. Kaip prasidėjo pasaulio lyje karas? Tai garsaus rusų rašytojo Rubakino straipsnis. Begalo idomus ir pamokantis skaitymas.

13. Kaip gyvena eskimoi-sai? Ar tiesa, kad jie savam namus stato iš sniego? Kokie ty šiaurės gyventojų seimyniški papročiai, tikyba? Šituos dalykus čia išaiskina garsus Amerikos mokslininkas MacMillan, kuris ilgą laiką tyrinėjo eskimosų gyvenimą.

14. Kaip apsisaugoti nuo perkuno? Kaip pasidaro perkunas? Kas yra perkungarsis ir kaip jis padaromas? Ar jis gali apsaugoti namus nuo žaibo? Kodel perkunijos metu po atskirų medžių yra pavojingiausia vieta, o girioje — saugiausia? Visi šitie klausimai yra nuodugnai šiame straipsny išdėstyti.

15. Saulės spinduliai. Tai mokslinis D-ro Zemgilio straipsnis apie tai, kaip saulės spinduliai palaiko visą gyvybę ant žemės.

16. Geležinkelio atsiradimas. Šita geležinkelio istorija parodo, kiek žmonės su-cikavo turto ir laiko, kiek jie padėjo vargo ir kokių jie nedarė bandymų, pakol išrado geležinkelius.

17. Kodel žmonės tiki i dvasias? Geras straipsnis apie atsiradimą tikėjimo.

18. Pypkės istorija. Čia aiškinama, kodel žmonės ruko tabaką ir kaip jie pradėjo vartoti pypkes.

19. Vidurių užkietėjimas. Čia D-ras F. Matulaitis pa-

sako jums idomių dalykų apie vidurių ligas ir jų gydymą.

20. Prakeiktieji vienuoliai. Labai įdomi istorija apie Gruziją ir jos vienuolius.

Tai tik svarbesni "Keleivio" Kalendoriaus raštai. Jame telpa dar daugybė eilių, apysakų ir juokų.

Kalendorius yra papuoštas gražiais paveikslais ir dailiai padarytas. Kaina 50 centų, bet "Keleivio" skaitytojams tiktai 25 centai.

Šitokių Kalendorių kiekvienas turėtų sau išsirašyti ir da savo giminėms i Lietuvą nusiųsti.

GALVOS LIGOS.

O, kaip suvargina žmogaus kūną galvos skaudėjimas. Bet tą galima pasekmingai pašalinti vartojant JATUL'S EDKAL tabletes. J 30 minutę po vartojimo pajausite, kad galvos skaudėjimo nėra.

JATUL'S EDKAL tablečių kaina: 1 bakskas 50c.; 5 bakskas \$2.00.

Reikalaukit tiesiog nuo mūsų. Kada turėsite bakskus, tada gausite ir aptiekoje.

Your nearest Drug Store will be glad to supply you. Ask Druggist.

Prasyk aptiekoje, pas agentus ir visur, kur tik vaistus parduoda.

Mes jums priimsime greitai.

P. A. JATUL MFG. DRUGGIST, 100 Broadway Ave. and Washington St. NEW YORK, MASS.

DYKAI NUO PATRUKIMO KENCIAITIEMS.

Nedėvėk diržo — išvengk pavojingos operacijos

STUARTO LIMPANCIOS PLAPAO PADUSKALTES yra skirtingos nuo parisančių diržo, jos yra išlaikines gydytojų, ampuonų prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kūno dalims, kurioms reikia pagalbos. Neturi jokio slėgio nei spėdžio. Nenuslenka ir nestiprina i aplau. Tokiant čiai šiomis paduskaitemis gydytojai namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis prancūzų, jojei šitokiu būdu išaicydo. Minkštos kaip moistas — lengva pridėti — nebrangios. Už jas gauta aukelins medalis Romoj, Grand Prix medalis Parizijoj ir garbingas paminėjimas Panamos, Ryzpzejioj, San Francisco, Pradosas kitaismymis yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėt diržo. Mes prirodysim tai pasiusdami jums Plapao išbandymui visiskai DYKAL Nesiauk pinigų, tik parašyk nams. (—)

PLAPAO LABORATORIES

1025 Stuart's Bldg., St. Louis, Mo.

NEPAPRASTAS PASIULYMAS

Mes darome paveikslus ne vien ant popieriaus, kaip paprastai, bet ir ant celuloido medalonus. Kiekvieną tokį paveikslą-medaloną apdirbame su tinkamais spalvotais pagražinimais. Darome 600 dydžio. Tokis medalonas galima pastatyti arba pakabinti tinkamas vietas. Jis nesudiz, nenuplūks. Prireikus gali numazgotti. Kaina \$2.00.

Priisisk mums savo arba savo mylimų paveikslą, o mes padarysime Tamstai vieną tokį gražų medaloną. Susidomus užsakymų poymek pas nori, kad butu padarytas per pus (bust), ar čia figura. Su užsakymu siųskite ir pinigų arba galėsite užsimokėti ant posto, kuomet paveikslą aplaiksyt — kaip norite. Užsakymų išpildysime i 10 dienu. Rasydami adresuokite: (—)

THE TAUNIS STUDIO

KULPMONT, PA.

LITTLE JULIUS SNEEZER

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos laikračių.)

KUNIGAI IR DAVATKOS
NUMIRĖLIAMS PRADE-
DA NEDUOTI RAMYBES.

Ne tik kultūringos tautos, bet ir laukinės numirėlio liečiamybė, laiko šventu daiktui. Numirėlio išniekinimas visam pasauliui skaitomas bauriausiu, šlykščiausiu darbu.

Bet pasirodo, kad pas mus tokio darbo nesidrovima. Stai faktas.

Paaisio kaime, Simkaičių valsč. š. m. kovo mėn. pabaigoj pasimirė, eidamas 80 metų amžiaus, senukas Feliksas Miliauskas — laisvamanis.

Senuko žentas ir kaimynai nuėjo pas Stakijų kleboną gauti leidimą palaidoti a. a. Miliausko kapuose. Klebonas griežtai nesutiko, nes esą toksai užtersias kapus. Neturėdami kitos išeities, giminės palaidojo senuką apieistose Simkaičių kapinėse.

Viskas, rodos, nurimo ir tuo baigėsi. Bet stai sužinojė Vazgirių klebonas apie minėtus laidotuves, kurio žinioje yra Simkaičių kapinaitės, pradėjo balandžio 5 d. iš sakyklos bausti parapijonių, kam šie išleido į kapus tokį netikėlį, kuris buv užtersęs ir užkrėtas kapus; grąšino, jeigu neišvysią kapų, tai jis užpečėtysias kapus ir neleisias nieko ten laidoti. Simkaičių kaimo įgraudintos bobelės, pildydamos klebono valią, balandžio 6 d. susirinko apie 60-70 moterų prie minėtų Simkaičių kapinaičių ir vienos kitos pasidrasinusios pradėjo darbą: lavoną a. a. Miliausko iškasė iš kapų, pernešė už tvoros ir pakasė griovyje. Pabaigusios darbą ir išpildžiusios klebono valią, linksmos išsiskirstė.

Taip tai buvo atliktas tas šlykštus lavono išniekinimo darbas. Jį atliko ne koki nors bedievis, socialistai, bet tie, kurie skelbiai vieni esą Dievo tiesų skelbėjai, Kristaus paskelbtosios mėlės nešėjai.

Kuo nusikalto a. a. Miliauskas? Gal jis buvo kitas koks niekšas. Ne, tai buvo paprastas kaimo žmogelis, per 80 metų žemės vargą vargęs, savo prakaitu dykūnus penėjęs, tik, gal, kunigams kada tiesos žodi būvo pasakęs.

Ir kam reikėjo kunigams kurstyti prie šio darbo prisidėti? Nejaugi ir numirėliai kapuose nesugyvens, nejaugi ne visų vienodas likimas po kapo velėna — visiems lemta lygiai? Dulkes pavirsti.

Ir kažin, jei tie klebonai būtų gavę po kelis simtus litų, ar ir tuomet jie būtų kėlę triukšmą? Tur but, ne.

"VARGDIENĖS SESELĖS"
KABELEIUOSE.

Mariampolė. Bevaikščiujant Mariampolėje, Petro Kriaučiūno gatvėje pamatiau prie dar nevisai užbaigtą iš virsaus mūro parąšą "Vienuolijos vargdienėlių sėlių vidurinė mokykla". Kas čia per lizdas, teiravau si ir gavau paaiškinimą, kad tai klerikalų lizdas. Tai visi, sakau, geras dalykas, kad nors klerikalai vargdienėms rupinasi.

— O, čia ne vienos vargdienės neberasi. Tai vis turtingų ukininkų dukterys, kurios dalis atsiėmusios eina davatkauti. Dalis inėsusios čia gyvena ir kunigams kelnes lopydamos per klerikalizmą! — paaiškino nepažįstamas mariampolietis.

TAI PIKTUMĖLIŠ.

Mariampolė. Gegužės 6 d. 3 val. po pietų, Degučiuose, Ambrazevičių šeimoj kilo nesutikimų. Viena dukterų, vardu Zabelė, taip iširėd ant savo giminų, su kuriais gyvena po vienu stogu, jog, pagriebusi acto rūgšties, išgerė ir tuoj sukrito. Susirinko pas Ambrazevičių namą daug žmonių, bet ligonė nuo visokios pagalbos atsisakė ir numirė. Tai pyktis!

GRIAUSTINIO AUKOS.

Mariampolė. Gegužės m. 25 d. vakare Mariampolės apylinkėse griauštinis užmušė piliečius Urmanavičių 58 metų ir Stasiulevičių 67 metų amžiaus. Abu Vartų kaimo, Krosnos valsčiaus gyventojai. Nelaimė ištiko bėtaisiant keliu.

Be to, tą pat dieną Iglisčių kaime, Jovaravo valsčių griauštinis trenkė į Puskunigio ukį. Užmušta tarnaitė M. Raudonjūtė ir sudegintas gyvenamasis namas.

NAUJAS KALKIŲ
FABRIKAS.

Siauliuose, Gubernijoj šiomis dienomis pradėjo veikti Prekybos ir Pramonės Banko įsteigtas kalkių fabrikas. Savo didumu ir naujovišku įrengimu yra vieništelė Lietuvoj kalkių degykla. Per dieną gali pagaminti iki 2 vagonų kalkių statybai ir trašoms.

PER 33 METUS VYRAS
DĖVĖJO ANDAROKĄ.

Palukštės kaime, Varnių valsč., Marijonas Gričius 33 metus išgyveno persirengęs mergina. Tik neseniai policija gydytojo pagalba patyrė, kad tai esąs vyras. Budamas "mergina" Gričius vis delto neįskendavo nerukęs. Moteriškus rubus dėvėjo slapstydamišis nuo rusų karo tarnybos.

ARESTUOTAS POLICI-
JOS VIRŠININKAS
KUČINSKIS.

Teko patirti, kad Valstybės gynyboj pareidymu suimtas Panevėžy buv. Kriminalės Policijos Viršininkas Kučinskis, kuris kaltinamas keliuose prasizengimuose einant seniau Kriminalės Policijos V-ko pareigas.

SULAIKYTI PLĖSIKAI

Kriminalė Policija Kaune sulaukė plėšikus Šemanauską ir Spakį, kurie išbėgo iš kalėjimo ir padarė keletą plėšimų.

ARKLIŲ VAGYS.

Kriminalė Policija Vilkauskį sulaukė gauja arklių vagių susidedančių iš 15 asmenų.

Traukinio nelaimė ties Sioux City, Iowa, kurioj 2 žmonės buvo užmušti ir 20 sužeista.

BAUSMĖ UŽ ŠAUDYMĄ.

Pil. Damelevskis už be-reikalingą šaudymą Kauno gatvėse Karo komendantu nutarimu nubautas 3 mėnesiams arešto, nes įsiai ardė tvarką ir ramybę. Be to iš jo atimtos teisės laikyti ginklą.

PIRMOJI PINIGŲ DIRBĖ-
JU BYLA.

"Siaulių Naujienos" rašo: geg. 22 d. Apyg. Teismas nagrinėjo pagarsėjusią bylą, kurioje prieš teismą stojo buv. kaltinamuoju Venckus ir Vanagėlis. Teismo tardymo ir ekspertizos daviniais nutatyta, kad teisiameji negalėjo patys pasidaryti reikalingų klišių ir kitų reikmenų, bet jie atkakliai gynėsi: nevykusiai mėginti išskirti gausų klies iš voidečių karškos.

Del atkaklaus spyrimosi urodyti bendrininkus Valskyn. prašė skirti skaudžiausią bausmę. Teismas paskyrė abiem po 8 metus sunkių darbų kalėjimo.

Lauksime ateinant antrajai panašiai bylai, kuri beabejo turėjo būti iškelta Bursteinui ir Goldbergui sąsiai su balandžio pradžioj paskelbtais netikrais 50 litų banknotais.

Reikia tikėti, Teismas padės visų pastangų surasti tą klišių gamyklą, kurios pirmaieji du kaltininkai, net po 3 metų sunk. darbų kalėjimo gavę, neišdavė.

NUSISOVĖ.

Kriokialaukis. Geg. m. 19 d. rytmetį Daugirdėlių kaimo nusisovė iš rusiško šaukto Juozas Navickas, 26 m. amžiaus. Velionis buvo atliarnavęs kariuomenėje ir rengėsi sukurti šeimyninį gyvenimą su Dirvonų kaimo mergina Teofilė L... Tėvas nenorėjo jam pavesti ukės, tad velionis rupinosi išgauti iš valdžios sklypelį žemės, bet jam nepavyko. Gavęs neigiamą atsakymą, velionis dar užėjo pas merginą, bet ji jau su kitu tarėsi. Parėjęs namo velionis visą nakį nemiegojo, iš ryto padavė broliui 10 litų atlyginti jo skolą ir nuėjęs į kitą kambarį atsigulė lovon ir įsirėmęs šautuvo vamzdį krutičėn, padirgė lazda gaiduką. Velionis buvęs lėtas ir doras žmogus.

LEDAI.

Ateina žinių, kad netoli Mariampolės — Krosnos, Liudvinavo, Igliaukos ir kit. apylinkėse pereitą savaitę kritė ledų, kurie tarpais išmušė rugius, vasarą su žeme sumaišė; kviečiai mažiau nukentėjo. Vietomis viesula nunešė kluonus ir šiaip trobas. Ledams smarčiai krįtant išdaudyta daug langų. Gyventojams pridare daug nuostolių.

Dr. C. C. Faiman, kuris garsioji milijonieriaus Shepherdso byloj Chicagoj liudijo davęs Shepherdui tyfo bakterijų, kuriomis šis buv užuodęs jauną milijonierių McClintock.

ŽMOGŽUDYSTĖ.

Penktadienį, birž. 5 d. netoli Pažaislių rastas užmuštas apylinkės ukininkas Songaila. Nelaimingasai buvo persautas iš revolverio staciiai į kaktą. Velionis tą dieną pavežėjo į Kauną savo žentą ir grįždamas atgal nežinomo žmogžudžio buvo nukautas. Lavonas buvo rastas ratuose. Taip pat policija atrado bestovintį su ratais arklį. Pravedus tardymą paaiškėjo, kad Songaila buvęs neturtingas žmogus, teismuose nei su kuo nesibylinėjęs, ramiai gyvenęs ir kodel jis dabar reikėjo žudyti tiesiog nesuprantama, kaip ir paslaptis. Gal tolimesnis policijos sekimas šią paslaptį atidengs.

Sekmadienį už Mickevičiaus slėpio krumuose rastas kitas žmogaus lavonas, persautas trimis kulkomis, viena į kaktą ir dvejomis į krutinę. Pėdsakai rodo kerštą. Apžiūrėjus lavoną policijai nepavyko nustatyti jo kilmės, nes nerasta prie jo nė menkiausio pėteriuko, nekaltant jau apie kokį nors dokumentą.

Veliaus policija sužinojo, kad nužudytasai yra Povilas Dovidonis iš Biržų.

KITA ŠMUGELIO BYLA.

Dvi dienas nagrinėjus, sekmadienio naktį 2 valandų, Kauno Apygardos Teismas baigė spresti didelę kontrabandos bylą.

Toje byloje buvo kaltinami varę kontrabandą Svecarių firmos "Tobler" generalinis atstovas Lietuvoj Aronas Carnis, ekspedicijos kontoros Eitkunose savininkas Juozas Prapuolenis, jo igaliotinis Gecevičius Juozas, Virbalio muitinės valdininkai Stasys Stunguris ir Justinas Stelmokas; ake. b-vės "Union" direktorius Leopoldas Helpers, bet šis pasislėpė ir teismo yra įjieskomas, taiggi kaltinamas tos pat bendrovės prokuristas Krukas Karolis.

Teisme galutinai dalykas paaiškėjo, kad pereitais metais gavus Prapuolenio ekspedicijos kontorai iš Bazelio šokolado ir kakao vagoną, 8000 kg. su viršum svorio, išsiuntė jas Kauną žydų banko vardu, kuris turėjo sumokėti muitą ir išpirkti šokoladą, bet kai kurie iš kaltininkų norėjo minimą vagoną su šokoladu išpirkti kitu keliu, būtent, dalį multo mokesnio "paaukavus" muitinės valdininkams, bet kad tai nepasisekė, tai jie grąžino prekes į Virbalį, kur Prapuolenio igaliotinis Gecevičius susitarė su muitinės valdininkais Stunguriu ir Stelmoku ir jau už poros dienų vagonas su šokoladu atėjo Kauną su dažais, nes

už dažus daug mažesnis multas. Bet tik atėjus traukiniui tokį metamorforzuotą vagoną, atvykęs Valst. Gynėjo padėjėjas p. Malukevičius, užantspaudavo.

Tuo būdu šis milžiniška kontrabanda siekianti du simtus tukstančių litų nepasisekė.

Teismas Carnį Aroną ir Juozą Gecevičių nubaudė pinigine pabauda 171,648 litų, Stelmoką Justiną ir Stasį Stungurį, abudu po puspenkto mėnesio paprasto kalėjimo.

Prapuolienį Juozą ir Kruką Korolį išteisino.

REAKCIJA SIAUCIA.

Kad Lietuvoj dabar siaucia didžiausia reakcija, varžomas laisvesnis gyvenimo apsiereiskimas — tai pastebėjo ir užsienių spauda. Tos reakcijos apsiereiskimas galima kasdieną matyti. Stai Dusetų klebonas neleidžia laioti netik kapuose, bet ir sočiaus kapinėse vald. varj. a. a. A. Markelį delto, kad jis mirdamas neprisileido kunigo. Velionis palaidotas savo viensdyje.

Kaune kun. Alsaukas pašalino iš "Saulės" Departamento Dir. p. Vokietaitį ir tuojaus įsakė išsikraustyti iš užimamo tenai buto; taiggi kraustomos ir kelios pasaulinės mokytojos, kad patustinti vietą gabenamoms iš užsienio vienuolėms.

"BERLIN" — NAUJAS
MODERNISKAS LAIVAS
NORTH GERMAN
LLOYD LINIJOS.

Naujas laivas "Berlin" yra pabudavotas su visais moderniskais įtaisymais ir turi 15,000 tonų įtalpos. Šis naujas laivas turi įrengęs 220 vietų pirmajai klesai, 287 vietas antrajai klesai ir 618 vietų trečiajai klesai. "Berlin" išplauks pirmu kartu iš Bremeno pradžioj rugsėjo. Trečios klesos kambareliai turi po 2, 4 ir 6 lovas. Lietuviams keleiviams patartina išbanti šitą naują laivą ir pasismaginti jo patogumais.

KAIP PADIDINTI VASA-
ROS PATOGUMUS.

Lengvas virškinimas ir reguliaris žindas lauk yra svarbiausi faktoriai sėgungumo vasaros mėnesiuose. Jūs nesijausit vesiai ir smagiai, jeigu jūs žarnos bus užkietos, nuodingai apsinėtos. Trinitario Kartasiz Vynas išsivaldo jūsų vidurius, pagerbia maisto virškinimą, sugrąžina sveiką apetitą ir pridoda žvalumo visai jūsų sistemai. Liepos ir rugpjūčio mėnesiuose jūs visuomet privalote turėti šonka Trinitario Kartasiz Vyno savo namuose ir kuomet važiuosite ant vakacijų, nežmirškite jį pasiimti. Gerdami visą dieną jūs prasišalinsite visus pilvo neguogumus, dr. diaugėsis, puikiai vasaros sezoną ir jo linksmybes. Jeigu jūs aptiekorius ar gydytojus parduotuvės jo neturi, tai rasykit pas Joseph Triner Company, Chicago, Ill. Del nuvargusių kojų išbandykit Trinitario Linimentą, o nuo kornų ir užtrinimų vartokite Trinitario Corn Remedy. Jūs net nusistebėsit, kaip puikiai veikia šitie preparatai!

Daktarai Mato Didelį Item-
pimą Biznyje, Darbe ir
Rupinimosi kas Paga-
mina Daug Ligu.

Medikalis Mokslas Daktar Turi Gydymo, Kuri Veikia Labai Pateikmingai Tokuose Atsitikimuose. Jeigu jūs miegas nėra geras ir neatšviežinantis ir jūs jaučiate neruotus ir nuvargęs rytmečius, tik nuteikite ir atleikite ir gaudite tą naują gyduolį Nuga-Tone. Daugiau negu nustebeis jus kaip greitai jos veikia. Nuga-Tone suteikia atšviežinantį miegą, atšviežina nuolatinius nervus, gera apetitą, puikų virškinimą, reguliarią eilę lauk, daug entuziazmo, pop ir punch. Tos naujos gyduolės Nuga-Tone, veikia labai gerai del virškinimo, užkietėjimo vidurių ir tt. Jeigu jūs bent nuo kurios ty ligų, jūs tikrai esate sau skolingas, kad padidintumėte tas gyduoles, kaip tukstančių kitų kad daro kas mėnesis. Išdirbėjai Nuga-Tone žino gerai ka jos padaro tokiose atsitikimuose, jie priverte visus aptiekorius suteikti garantiją ir sugrąžinti pinigų, jei jūs nebusit užgandętinat. Jos yra labai malonios vartoti ir jos galite gauti visur, mėnesius gyduolių už doleri. Rekomenduojamos ir parduvinėjamos pas visus gerus aptiektojus!

PLUNKSNAS, PUKUS, PADUKAS
Patulas, Kaidras ir visokias lovy trėd-
nos, paraudam pigiausiai. Kreipkitės
ypatiskai arba rasykit:

Didžiausias sandėlis. Garantuojama užsigaundinima. Pas mus gausite tikras europieškas plunksnas ir pukus.

European Feather Co.
25 Lowell Street, Boston, Mass.

Keliaukite S. V. Vaidžio Laidais

LIETUVON

Per BREMEN ar CHERBOURG

Papigirto ten ir atgal kelione

tik \$203.00 ir augščiau.

NUVAJUKITE ir gaudite patogius trečius klesus ir kapitus garsiu laivų S.V. Linijos—milijoni Laisvės, milijoni Gėrybų, milijoni Pasididėjimo, milijoni Haringo, Republic ir President Roosevelt, kurie iš New Yorko atkako į Cherbourg, Southampton, ar Plymouth, ir Bremen. Vaidiokite laivais, kurie duoda geriausias vietas, maistą ir dėtus. Patogus ir greitais susisiekimas su visais tur valstijomis. Pasididinti gauti paspačius, visas ir supilninti kelione. Visas faktus gaudite iš lių laivakorčių agento arba—

United States Lines

45 Broadway New York City

75 State Street Boston, Mass.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR
PLATINKIT "KELEIVIS"

NGL
NORTH GERMAN
LLOYD
LAIVAKORTĖS I ABI
PUSI NUPUGINTOMIS
KAINOMIS
I LIETUVĄ
PER BREMENĄ

Trečioj klesoj tik steitramiai
Apsigyven atvieiai, grįžtantie-
ji ir 12 mėnesių, neturi jokių ap-
sunkinimų
32 Broadway, New York
arba pas vietos agentus.

1924

"Trijų Metų Kanklių Kny-
ga," už 1922-3-4 metus bus
atspausdinta šių metų pa-
baigoje ir jau Lietuvoje.

"Trijų Metų Kanklių" pre-
numerata du doleriai ir pi-
nigus siųst pašto Money
Order'iais šiuo atnrašu:

MIKAS PETRAUSKAS
Laisvės Alėja, 60.
Kaunas, Lithuania.

URBA
Milteliai nuo Galvos
Skaudėjimo.
Tuojaus prasišina Gal-
vos skaudėjimą. Pa-
bandykite!

Kaina 25c. — Jei negalit gaut
arčiausioj aptiekoj Jūsų kai-
minystėj, tai rasykit mums tie-
sieg, įdedami 25c.

URBA LITHUANIAN
DRUG MFG. CO.
826 Bank Street,
Waterbury, Conn.

URBA
Milteliai nuo Galvos
Skaudėjimo.
Tuojaus prasišina Gal-
vos skaudėjimą. Pa-
bandykite!

Kaina 25c. — Jei negalit gaut
arčiausioj aptiekoj Jūsų kai-
minystėj, tai rasykit mums tie-
sieg, įdedami 25c.

URBA LITHUANIAN
DRUG MFG. CO.
826 Bank Street,
Waterbury, Conn.

Geras paprotys.
Maudokit Ruffles kasdien, kad išlaikius
galvos odą sveiką ir kad turėt puikius
išvaigiančius plaukus.

Ruffles

smaltesnis pleiškanas, ta svarbiausį
priešą grėzlių plaukų.
Nusipirkite banką už 65c bandien
pas savo vaistinėlia 75c. Išmomet
siučiama tiesiog iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
Derry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Valet
AutoStrop
Razor
—Sharpens Itself

**SVARBUMAS KASLINK
SVEIKATOS.**

Ar žinai, kaimyne, — as juma telysbe pa-
sakysiu, kad jūs ir jūsų giminės su savo
šeimynom per visokias ligas ir išsėveikimus
esate prazuve ir nekur iš savo namų negalite
išėiti, ir nespaat visokiems gydytojams bily
išmoket. Brangus kaimyne, as pasakysiu
apie savo familia ir vaikų išanklejamą per 20 metų. Mes reikalavom ir
vartojom Sveikatos Gelbetoja, J. Baitreno naujo išradimo vaistus, kurie
atsiekia aukščiausią laipsnį gydymu visokių ligų, kurie yra taip garbin-
jami pagarbėn etik Amerikoje, bet ir Europoje ir kitose salyse. Taigi, nie-
lasai kaimynėli, mes visi naudojame J. Baitreno Biterį, kuris užlaiko
sveikus vidurius ir stiprina kraują ir neleidžia įsikūnyti ligoms; ir taip
toliau visokių gyduolių užlaiko.

SVEIKATOS GELBETOJAS — DRUG CHEM. CO.
J. Baitrenas, Prop.
2500 W. Pershing Rd., Chicago, Ill.

I ABI PUSI LAIVA-
KORTES NUMUSTA
KAINA

\$203.
IS NEW YORKO
I KAUNĄ IR
ATGAL (Priešius S.V.)
(išaiau Tams.)

Puiki proga aplankyti jums
savo tėvyne nužemintoms
trečios klesos kainomis, su-
lyg ekskursijų ratoms. Mu-
sų pasaszeriai išvežami iš
Hamburgo specialiais trau-
kiniais

Apsigyven atvieiai, grį-
žtantieji atgal metų lai-
ke, nepriskaitomi kvotos
restrikcijoms.

Del sugrįžimo leidimų ir ki-
ty informacijų klauskit pas
vietos agentus arba pas

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
131 State St., Boston, Mass.

Babies Love It

Nuo visų pilvo ir žarnų ne-
magumų, kurie pacina nuo
dantų augimo nieko geresnio
Kudikiams ir vaikams nėra,
kaip

**Mrs. Winslow's
Syrup**

KELLOGG'S
TASTELESS CASTOR OIL

Tyrnai išvalytas Castor Oil
padarytas medicinos reika-
tams. Be kvapnio. Stipru-
mas ir tyrumas nepakeičia-
mas. Be skonio ir nesud-
duoda imkit Kellogg's. Su-
piltas Laboratorijose.

